

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی

تکشیر و پرورش آبزیان زینتی

گروه کشاورزی

این برنامه به پیشنهاد گروه کشاورزی در جلسه ۱۲۱ مورخ ۱۳۸۷/۸/۵ شورای
برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی مطرح شد و با اکثریت به تصویب رسید.
این برنامه از تاریخ ابلاغ برای واحدهایی که مجوز اجرای آن را دارند قابل اجرا است.

برنامه آموزشی و درسی دوره کاردادی ناپیوسته علمی - کاربردی

تکثیر و پرورش آبزیان زینتی

تصویب جلسه ۱۲۱ مورخ ۱۳۸۷/۸/۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی
علمی - کاربردی

شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی در جلسه ۱۲۱ مورخ ۱۳۸۷/۸/۵ براساس پیشنهاد گروه کشاورزی برنامه آموزشی و درسی دوره کاردادی ناپیوسته علمی - کاربردی تکثیر و پرورش آبزیان زینتی را مطرح و آن را تصویب کرد. این برنامه از تاریخ ابلاغ در واحدهای آموزشی که مجوز اجرای آن را از دانشگاه جامع علمی - کاربردی کسب نموده اند قابل اجراست.

رأی صادره جلسه ۱۲۱ مورخ ۱۳۸۷/۸/۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی در خصوص برنامه آموزشی کاردادی ناپیوسته علمی - کاربردی تکثیر و پرورش آبزیان زینتی صحیح است. به واحدهای مجری ابلاغ شود.

حسین بلندی

رئیس شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رونوشت:

معاون محترم آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

مورد تأیید است:

سید محمد کاظم فائینی

دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

ج

مدیر برنامه ریزی درسی و تأمین منابع آموزشی

ج

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی

بسمه تعالی

مقدمه ۴:

اصولاً تکثیر و پرورش مصنوعی آبزیان به دلیل عدم تناسب بین میزان صید و نیاز بشر به استفاده از آنها بوجود آمد و سپس کاربردهای دیگر آن نظیر بازسازی و حفظ ذخایر و نیز تولید آبزیان زیستی برای نگهداری در آکواریوم‌ها مورد توجه واقع گردید. حال با توجه به علاقه بشر به نگهداری آبزیان زیبای زیستی که با استفاده از علم ژنتیک روز به روز بر نوع آنها نیز افزوده می‌گردد، لزوم تربیت افراد متخصص و زیبده در زمینه تکثیر و پرورش این موجودات که نقش عمده‌ای در اشتغال زایی و نیز ارز آوری می‌تواند داشته باشد بخوبی احساس می‌گردد.

تعريف و هدف دوره:

دوره کارданی تکثیر و پرورش آبزیان زیستی از دوره‌های آموزش عالی در قالب نظام علمی - کاربردی است و هدف آن تربیت کاردان در زمینه فعالیت‌های تکثیر و پرورش مصنوعی آبزیان زیستی می‌باشد که فارغ‌التحصیلان با دستیابی به اطلاعات علمی و عملی لازم در این زمینه قادر به انجام فعالیت‌های مختلفی نظیر تکثیر انواع ماهیان زیستی و پرورش و نگهداری آنها، طرق صید، طراحی و ساخت آکواریوم‌ها، اصلاح نژاد آبزیان زیستی و بازاریابی آنها خواهد بود.

ضرورت و اهمیت دوره:

با توجه به اینکه در کشور ما هیچ‌گونه فعالیت آکادمیک مقطع دار درخصوص آبزیان زیستی صورت نگرفته است و اینکه در آبهای شمال و جنوب گونه‌های بومی و مناسبي جهت این فعالیت وجود دارد ولیکن اغلب گونه‌های زیستی موجود در کشور وارداتی بوده که علاوه بر خروج ارز، در دراز مدت سبب وارد نمودن آسیب‌های جدی زیست محیطی خواهد شد. از سال ۱۳۷۲ تولید ماهیان زیستی در کشور جهش خوبی داشته به طوری که از ۲/۸ میلیون قطعه ماهی در سال ۷۲ به حدود ۲۸ میلیون قطعه (ده برابر) در سال ۸۳ رسیده است. همانکنون در کشور ۱۷۱ کارگاه در زمینه تکثیر و پرورش ماهیان زیستی آب شیرین فعالیت کرده که تقریباً ۸۳۳ نفر در آنها مشغول به کارند با توجه به علاقمندی و فعالیت بسیاری از مردم در این زمینه و اینکه با راهاندازی این دوره می‌توان علاوه بر ایجاد اشتغال، ارزآوری مناسبی را نصب کشور نمود این دوره تدوین گردیده است تا بتوان با تربیت نیروی انسانی کارآمد به اهداف از پیش تعیین شده دست یافت.

نقش و توانائی:

- ۱- آشنایی با ویژگی‌های زیستی انواع آبزیان زیستی و شناسایی آنها
- ۲- بکارگیری روش‌های متدائل اصلاح نژاد در تکثیر ماهیان زیستی
- ۳- اعمال نکات بهداشتی در پیشگیری و کنترل بیماری‌ها شایع محیط‌های پرورش آبزیان زیستی

- ۴- انجام عملیات تکشیر، پرورش، صید و نگهداری آبزیان زینتی
- ۵- طراحی و ساخت انواع آکواریوم

مشاغل قابل احراز:

- ۱- کارдан تکشیر آبزیان زینتی
- ۲- کاردان پرورش آبزیان زینتی

ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو:

- ۱- دارا بودن مدرک دیپلم متوسطه در رشته‌های علوم تجربی و کارو丹ش شیلات
- ۲- سایر رشته‌ها با گذراندن دروس جبرانی پیش‌بینی شده در برنامه درسی

طول دوره و شکل نظام:

مطابق با نظام آموزش‌های علمی - کاربردی، طول دوره کاردانی ناپیوسته ۲ تا ۳ سال است که دروس عملی و نظری آن بصورت واحدی ارائه می‌گردد. بطوريکه هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت درسی و هر واحد عملی آزمایشگاهی ۳۲ ساعت درسی، هر واحد کارگاهی معادل ۴۸ ساعت و هر واحد کارآموزی معادل ۱۲۰ ساعت در طول نیمسال تحصیلی می‌باشد.
آزمایشگاهها و کارگاههای یک واحدی را می‌توان به ترتیب ۴۸ و ۶۴ ساعت درنظر گرفت. طول هر ترم ۱۶ هفته، معادل یک نیمسال تحصیلی می‌باشد.

جدول مقایسه ای جهت گیری دروس نظری و عملی (کارگاه آموزشی) بر حسب ساعت

ملاحظات	استاندارد	درصد	جمع ساعت	نوع درس
	۳۵-۵۵	۴۳/۹	۷۵۲	نظری
	۴۵-۶۵	۵۶/۱	۹۶۰	عملی (کارگاه آموزشی)
	۱۰۰	۱۰۰	۱۷۱۲	جمع

تعداد واحدهای درسی دوره کاردانی ناپیوسته:

برنامه مورد نظر	استاندارد ها	جدول دروس
۱۱ واحد	۱۱ واحد	عمومی (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)
۱ واحد	۱ واحد	عمومی (مصوب مجلس شورای اسلامی)
۳ واحد	۳ واحد	عمومی (مصوب شورای برنامه ویژی درسی علمی - کاربردی)
۱۱ واحد	۱۰-۱۵ واحد	پایه
۱۹ واحد	۱۸-۲۵ واحد	اصلی
۲۶ واحد	۲۲-۲۸ واحد	تخصصی
-	۴ واحد	اختیاری (در صورت لزوم)
۲۱ واحد	۶۲-۷۲ واحد	جمع کل

جدول دروس جبرانی (پیش نیاز) دوره کاردانی ناپیوسته:

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات			پیشیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	زیست شناسی عمومی	۲	۳۲	-	۳۲	-
	جمع	۲	۳۲	-	۳۲	-

سرفصل دروس جبرانی ضمیمه برنامه درسی می باشد.

فصل دوم

جداول دروس

جدول دروس عمومی دوره کاردارانی ناپیوسته علمی - کاربردی:

الف -

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	فارسی	۳	-	۴۸	۴۸	-
۲	زبان خارجی	۳	-	۴۸	۴۸	-
۳	یک درس از گروه درس «مبانی نظری اسلام» ^۱	۲	-	۳۲	۳۲	-
۴	یک درس از گروه درس «اخلاق و تربیت اسلامی» ^۲	۲	-	۳۲	۳۲	-
۵	تربیت بدنی ۱	۱	-	۳۲	۳۲	-
جمع						
		۱۶۰	۳۲	۱۹۲		

۱. گروه درس «مبانی نظری اسلام» شامل ۵ درس (۱- اندیشه اسلامی (۱) ۲- اندیشه اسلامی (۲) ۳- انسان در اسلام ۴- حروف اجتماعی - سیاسی در اسلام) مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی است.
۲. گروه درس «اخلاق و تربیت اسلامی » شامل ۴ درس (۱- فلسفه اخلاقی ۲- اخلاق اسلامی ۳- آئین زندگی ۴- عرفان عملی اسلام) مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی است.
- * دانشجویان اقلیت های دینی می توانند دروس مورد نظر خود را بدون هیچ محدودیتی از بین کلیه دروس معارف اسلامی انتخاب کرده و بگذرانند.
(مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی است).
- ** دروس ردیفهای ۱ و ۲ باید در دو جلسه ۱/۵ ساعته در ۱۶ هفته تدریس شود.

ب -

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	کارآفرینی	۳	۳۲	۳۲	۶۴	-
۲	جمعیت و تنظیم خانواده	۱	-	۱۶	۱۶	-
	جمع	۴	۴۸	۳۲	۸۰	-

۳. مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی است.
۴. مصوبه مجلس شورای اسلامی است.

جدول دروس پایه

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات			ردیف
			نظری	عملی	جمع	
۱	اصول و کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات	۲	۱۶	۴۸	۶۴	-
۲	ریاضیات مقدماتی و آمار	۳	۴۸	-	۴۸	
۳	جانورشناسی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	
۴	شیمی عمومی (معدنی-آلی)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	
۵	فیزیک عمومی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	
	جمع	۱۱	۱۱۲	۱۴۴	۲۵۶	

جدول دروس اصلی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات			هم نیاز	پیشیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	هیدروشیمی	۲	۱۶	۳۲	۴۸		شیمی عمومی
۲	اکولوژی و رفتارشناسی ماهی	۲	۳۲	-	۳۲		-
۳	ردهبندی آبزیان	۲	۱۶	۳۲	۴۸		-
۴	بیولوژی آبزیان	۲	۱۶	۳۲	۴۸		ردهبندی آبزیان
۵	ماهی شناسی عمومی	۳	۳۲	۳۲	۶۴		-
۶	تکثیر و پرورش غذای زنده	۲	۱۶	۳۲	۴۸		-
۷	تکثیر و پرورش گیاهان آبری	۲	۱۶	۳۲	۴۸		-
۸	طراحی، ساخت و تزئین اکواریوم	۳	۱۶	۶۴	۸۰		-
	جمع	۱۸	۱۶۰	۲۵۶	۴۱۶		-

جدول دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعات			هم نیاز	پیشیاز
			نظری	عملی	جمع		
۱	تعذیب آبزیان زیستی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	
۲	تکثیر ماهیان زیستی	۳	۱۶	۶۴	۸۰	-	
۳	پرورش ماهیان زیستی	۳	۱۶	۶۴	۸۰	تکثیر ماهیان زیستی	
۴	روشهای صید، نگهداری و جایجایی آبزیان زیستی	۳	۳۲	۳۲	۶۴	-	
۵	بهداشت و یماری‌های آبزیان زیستی	۲	۳۲	۳۲	۶۴	-	
۶	ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان زیستی	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۷	تکثیر و پرورش سایر آبزیان زیستی	۳	۳۲	۳۲	۶۴	بیولوژی آبزیان- رده بندی آبزیان	
۸	شناخت اکوسیستم‌های آبزیان زیستی	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۹	بازاریابی و تجارت آبزیان زیستی	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۱۰	زبان تخصصی	۲	۳۲	-	۳۲	زبان خارجی	
۱۱	کارورزی	۲	-	۲۴۰	۲۴۰	-	
	جمع	۲۷	۲۷۲	۴۹۶	۷۶۸		

جدول ترم بندی دروس دوره کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی : تکثیر و پرورش آبزیان زینتی

ترم: دوم							ترم: اول						
پیش نیاز	ساعات			تعداد واحد	نام درس	پیش نیاز	ساعات			تعداد واحد	نام درس		
	جمع	عملی	نظری				جمع	عملی	نظری				
شیمی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	فیزیک عمومی		۳۲	-	۳۲	۲	زیست شناسی عمومی		
	۳۲	-	۳۲	۲	یک درس از گروه درس «اخلاق و تربیت سلامی»		۳۲	-	۳۲	۲	یک درس از گروه درس «مبانی نظری اسلام»		
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	ماهی شناسی عمومی		۴۸	-	۴۸	۳	فارسی		
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	ردی بندی آبزیان		۱۶	-	۱۶	۱	شیمی عمومی		
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	هیدروشیمی		۴۸	-	۴۸	۳	جمعیت و تنظیم خانواده		
	۶۴	۴۸	۱۶	۲	اصول و کاربرد فناوری اطلاعات		۳۲	-	۳۲	۲	زبان خارجی(۱)		
	۳۲	-	۳۲	۲	شاخت اکو سیستم های آبزیان زینتی		۴۸	-	۴۸	۳	جانور شناسی		
	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تکثیر و پرورش غذای زنده						ریاضیات مقدماتی و آمار		
	۳۲	۳۲	-	۱	تربیت بدنسی (۱)								
	۴۱۶	۲۴۰	۱۷۶	۱۸	جمع		۳۰۴	۳۲	۲۷۲	۱۸	جمع		

جدول ترم بندی دروس دوره کاردانی ناپیوسته علمی - کاربردی : تکثیر و پروردش آبزیان زینتی

پیشیاز	ترم: چهارم					پیشیاز	ترم: سوم					
	ساعات			تعداد واحد	نام درس		ساعات			تعداد واحد	نام درس	
	جمع	عملی	نظری				جمع	عملی	نظری			
	۸۰	۶۴	۱۶	۳	پروردش ماهیان زینتی		۲۲	-	۲۲	۲	اکولوژی و رفتار شناسی ماهی	
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	کارآفرینی	رده بندی آبزیان	۴۸	۳۲	۱۶	۲	بیولوژی آبزیان	
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	تکثیر و پروردش ساختمان آبزیان زینتی	زبان علومی	۸۰	۶۴	۱۶	۳	تکثیر ماهیان زینتی	
	۶۴	۳۲	۳۲	۳	بهداشت و بیماری های آبزیان زینتی		۸۰	۶۴	۱۶	۳	زبان تخصصی	
	۲۲	-	۳۲	۲	ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان زینتی		۶۴	۳۲	۳۲	۳	طراحی، ساخت و تزیین آکواریوم	
	۳۲	-	۳۲	۲	بازاریابی و تجارت آبزیان زینتی		۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش های صید، تکه داری و جایگاهی آبزیان زینتی	
	۲۴۰	۲۴۰	-	۲	کارورزی		۴۸	۳۲	۱۶	۲	تکثیر و پروردش سیاهان آبزی	
	۵۷۶	۴۰۰	۱۷۶	۱۸	جمع		۴۳۲	۲۵۶	۱۷۶	۱۹	جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس

نام درس : اصول و کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات

پیش نیاز: -

عملی - کارگاهی	نظری	جمع
۱	۱	واحد
۴۸	۱۶	ساعت

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	آشنایی با مفاهیم اساسی فناوری اطلاعات و ارتباطات	-	۱	
۲	سخت افزار	۲		۰/۵
۳	حافظه ، نرم افزار	۲		۱
۴	شبکه های اطلاع رسانی	-	۱	
۵	رایانه ها در زندگی روزمره	-	۰/۵	
۶	فناوری اطلاعات و ارتباطات و جامعه	-	۱	
۷	کار با سیستم عامل ویندوز و مدیریت فایل (مثل MS_Windows) ، مقدمه	۴	۲	
۸	محیط ویندوز (Desk Top)	۲	۱	
۹	تنظیم فایل ها ، ویرایش ساده ، مدیریت چاپ	۴	۱	
۱۰	کار با واژه پرداز (مثل MS_word) ، مقدمه	۶	۲	
۱۱	عملیات اساسی واژه پرداز	۲	-	
۱۲	فرمت متن ، تکمیل سند ، چاپ	۶	۱	
۱۳	ویژگی های پیشرفته	-	۰/۵	
۱۴	کار با صفحه گسترده (مثل EXCEL)	۸	۱/۰	
۱۵	معرفی نرم افزار پایگاه داده ها (مثل ACCESS)	۴	۱/۰	
۱۶	آشنایی با اینترنت	۸	۰/۵	

ب: منابع درسی : (مولف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- منبع فارسی : ابراهیم بای سلامی، ۱۳۸۵. مهارت های فناوری اطلاعات IT. ابتکار دانش. دو جلد.

۲- منبع خارجی : Kai Jakobs. 2000. Information Technology Standards and Standardization. Idea Group Inc (IGI). 272P

۳- منبع خارجی :

۴- منبع خارجی :

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : اصول و کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات

ویزگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد و یا دکتری تخصصی در علوم کامپیوتر (نرم افزار - سخت افزار) و گرایش‌های برنامه نویسی ، ارتباطات
و ...

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه‌های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

حدود ۵۰ متر مربع برای عملیات همزمان ۵ نفر فراگیر مناسب است .

تجهیزات شامل :

حداقل ۵ دستگاه رایانه مدل روز

لوازم و تجهیزات جانی (پرینتر ، اسکرر ، ...)

خط اینترنت پر سرعت

جزوات و CD های آموزشی مهارت های هفت گانه

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و
...) :

بخشی از تئوری می‌باشد به صورت سخنرانی و مباحثه و بخش عملی به صورت کارهای کارگاهی و مطالعات و تحقیقات فردی

نام درس : ریاضیات مقدماتی و آمار

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

عملی - کارگاهی	نظری	جمع
	۳	واحد
	۴۸	ساعت

ردیف	سرفصل و دیز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	مجموعه ها	-	۳
۲	حدود ، مشتق توابع جبری ، انتگرال گیری	-	۶
۳	تابع غیرجبری (تابع مثلثاتی ، تابع معکوس ، تابع مثلثاتی ، لگاریتم طبیعی و خواص آن ، مشتق ، لگاریتم گیری ، نمودار تابع نمایی)	-	۹
۴	ماتریس ها ، اعداد مختلف	-	۴
۵	تعاریف آماری شامل جامعه ، جدول توزیع فراوانی ، هیستوگرام	-	۵
۶	پارامترهای مرکز و پراکندگی احتمالات شامل احتمال تام ، مرکب	-	۰
۷	تبديل و ترکیب توزیع دو جمله‌ای و نرمال	-	۳
۸	برآورد پارامترهای جامعه	-	۳
۹	جدول احتمال میانگین ، همبستگی و رگرسیون	-	۴
۱۰	آزمون مربع کاری	-	۲
۱۱	تجزیه واریانس ساده ، روش های غیرپارامتری	-	۲

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- استورات ، J. 2002 . McGraw – Hillis GED Mathematics . Pub McGraw professional . 464 P.

2- Howett , J. 2002 . McGraw – Hillis GED Mathematics . Pub McGraw professional . 464 P.

3- Giri , N. C. 1997 . Group Invariance in statistical Inference pub world scientific . 167 P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : ریاضیات مقدماتی و آمار

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PHD) در رشته ریاضیات، آمار یا حسابداری و رشته‌های مرتبط

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (برآساس کلاس ۲۵ نفره و گروه‌های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

کلاس به ظرفیت ۲۵ نفر، نور گیر با تهویه مطبوع مناسب در فصول گرم و سرد سال، و ترجیحاً دارای وایت بورد بزرگ بالوازم جانبی.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و (...)

تصورت سخنرانی و مباحثه‌ای و حل مسائل به صورت تمرین و تکرار

عملی - کارگاهی	نظری	جمع
۱	۱	واحد
۲۶	۱۶	ساعت

نام درس : جانورشناسی

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالعه

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	اصول جانورشناسی ، تعریف گونه و اصول رده‌بندی جانوری	-	۱/۵	
۲	تغییر ، تحويل و تطابق با محیط در رده‌های مختلف جانوری (از نظر مورفولوژیک و بیولوژیک)	-	۱/۵	
۳	خصوصیات گروه‌های مهم جانوری (بی‌مهرگان و مهره‌داران)	-	۲/۵	
۴	مقایسه ساختمان و کار دستگاه‌های مختلف جانوری (کرم‌ها، بندهایان، آبزیان، دوزیستان)	-	۳/۵	
۵	اکولوژی جانوری	-	۲	
۶	نقش محیط بر گروه‌های مختلف جانوری و تاثیر متقابل آنها	-	۲	
۷	معرفی راسته‌ها، تیره‌ها و گونه‌های مفید و مضر در کشاورزی و آبزی پروری	-	۳	
۸	بررسی مورفولوژیکی و تشریح مقایسه‌ای چند تیپ از پروتوبوتراها و متازوئرها	۸	-	
۹	مطالعه میکروسکوپی و ماکروسکوپی نمونه‌های مختلف بی‌مهرگان	۱۲	-	
۱۰	مطالعه میکروسکوپی و ماکروسکوپی نمونه‌های مختلف مهره‌داران	۱۲	-	

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- حبیبی ، طلعت ، ۱۳۷۷ ، جانورشناسی عمومی ، دانشگاه تهران . چهار جلد

2- Meglitsch , P . 1991 . Invertebrate Zoology , oxford university press us . 640 P

3- Margan , T. K , 1917 . Experimental Zoology The Macmillan co 908 P .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : جانور شناسی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

دکتری تخصصی یا کارشناسی ارشد در رشته جانور شناسی یا بیولوژی

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

فضای آزمایشگاهی حدود ۴۰ متر مربع بالوازم و تجهیزاتی نظیر:

لوپ و میکروسکوپ نوری دوچشمی ۲ دستگاه

ماکت ها و نمونه های خشک (تاکسی درمی) انواع جانوران به ویژه آبزیان ۱۰ عدد

نمونه های زنده یا مرده تازه جانوران مختلف ۲۰ تا ۳۰ نمونه

ست تشریح برای کار همزمان چهار گروه ۲ نفره یا ۳ نفره

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

: ...)

ارایه مطالب توسط مدرس با کمک لوازم آموزشی نظیر پاورپوینت ، اسلاید ، فیلم و عکس و پرسش و پاسخ بین دانشجویان و

مدرس و نیز فعالیت و مشارکت ویژه فرآگیران در عملیات درس و کارهای آزمایشگاهی

نام درس : شیمی عمومی (معدنی، آلی)

پیش نیاز :

عملی	نظری	جمع
واحد	واحد	
۳۲	۱۶	ساعت

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	کلیات ، حالات مختلف ماده	- ۱	
۲	ساختمان اتم، پیوندهای شیمیابی، آرایش الکترونیکی	- ۲	
۳	مبادلات شیمیابی ، اکسیداسیون و احیاء، الکتروشیمی	- ۲	
۴	انرژی حرارتی واکنش ها، اسیدها و بازها	- ۱/۵	
۵	کلیات ساختمان و خواص فیزیکی ترکیبات آلی ، تئوری ساختمان	- ۱/۵	
۶	پیوند کوالیات ، اوریتال ها، قطبیت پیوندها	- ۲	
۷	ترکیب شیمیابی نامگذاری ترکیبات زنجیری ، حلقوی ، الکل ها ، اترها ، آلاتیندها ، کتون ها، اسیدهای کربوکسیلیک و مشتقات آنها	- ۶	
۸	طرز کار با وسائل اولیه آزمایشگاهی ، ترازو ، طرز کار با PH متر	۶ -	
۹	تهیه محلول های رقیق ، محلول های اسیدی و بازی	۵ -	
۱۰	اسیدیمتری ، الکالیتمتری ، پنکانومتری ، یدومتری	۷ -	
۱۱	تشخیص عناصر تشکیل دهنده مواد آلی، تعیین نقطه ذوب و جوش مواد آلی	۶ -	
۱۲	تشخیص الکل ها ، آلدیدها ، کتون ها ، فل ها ، اسیدها	۸ -	

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- مورتیمر ، ج . ۱۳۷۷ . شیمی عمومی ، نشر دانشگاهی

2- Hoenig , S.L., 2001 . Basic Training in chemistry pub springer . 198P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : شیمی عمومی (معدن ، آلی)

ویزگیهای مدرس : (درجه علمی ، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته شیمی آلودگی دریا ، بیوشیمی و رشته های مرتبط

مساحت ، تجهیزات و وسائل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت حدود ۴۰ متر مربع برای حضور همزمان ۸ نفر فراگیر مناسب است :

تجهیزات و لوازم شامل :

چگالی سنج ۱ دستگاه

pH متر دیجیتالی پرتابل ۱ دستگاه

آب مقطر گیر ۱ دستگاه

دستگاه سختی سنج ۱ دستگاه

ترمازوی دیجیتالی با دقت ۰/۱ گرم ۱ دستگاه

ست کامل لوازم شیشه ای آزمایشگاهی (لوله آزمایش ، بورت ، پیت ، لام و لامل ، ارلن ، بشر و ...) ۲ سری

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی ، مباحثه ای تمرین و تکرار ، آزمایشگاهی ، پژوهشی ، گروهی ، مطالعه انفرادی و ...)

بخشی از تئوری به صورت سخنرانی به کمک اسلاید و نرم افزارهای آموزشی

بخشی عملی بصورت کارگروهی در آزمایشگاه و مطالعات فردی

نام درس : فیزیک عمومی

پیش نیاز : -

عملی	نظری	جمع
۱	۱	واحد
۳۲	۱۶	ساعت

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و دیز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	کیهان های فیزیکی واحدها، تبدیل واحدها، حطایها	-	۱/۵
۲	حرکت خطی، قانون اول نیوتونی، سرعت، شتاب	-	۲/۵
۳	حرکت دورانی، گشتاور نیرو	-	۱
۴	قواین میلات سیار، فشار سنج ها	-	۱
۵	کشش سطحی، فشار اسمزی قانون گازها، قانون ماریوت، قانون دالتون	-	۲
۶	حرارت، دما سنج ها، مقیاس مختلف دما، انتقال گرمای، هدایت الکتریکی	-	۱/۵
۷	اشعه ها، اصل ارشمیدس، چگالی، چگالی سنج ها	-	۲/۵
۸	طرز کار با ابزار و آلات فیزیکی	۸	-
۹	اندازه گیری جرم مخصوص، چگالی، کشش سطحی	۱۲	-
۱۰	تعیین ضریب هدایت حرارتی، آزمایشات مربوط به انتقال حرارت، گرماسنجی، تغییرات نقطه جوش در اثر تغییر فاز	۱۲	-

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- هالیدی، د. ۱۳۷۵. فیزیک. مرکز نشر دانشگاهی.

2- Breithaupt, J., 2001. Physics. Pub Nelson Thornes. 406. P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : فیزیک عمومی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته فیزیک - فیزیک دریا و رشته های مرتبط

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۳۵ متر مربع برای انجام عملیات ۸ نفر فراگیر به طور همزمان .

تجهیزات شامل :

چگالی سنج ۱ دستگاه

دماسنجهای جیوه ای و الکلی از هر کدام ۳ عدد

مدارهای الکتریکی و کیت های مسی ۱۰ عدد

انواع منشور و عدسی (کاو و کوثر) ۳ عدد

سطح شبیه دار و انواع اهرم و قرقه از هر کدام ۱ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، مطالعه انفرادی و

(...) :

بخشی از تئوری به صورت سخنرانی و مباحثه ای به همراه استفاده از اسلاید و فیلم و نرم افزار پاورپوینت

بخشی عملی به صورت آزمایشگاهی و کار با ابزار آلات فیزیکی می باشد .

نام درس: هیدروشیمی

پیش نیاز: شیمی عمومی

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	خواص شیمیایی و ساختمان آب	-	-	۱
۲	گردش آب در طبیعت	-	-	۰/۵
۳	خواص فیزیکی آب (وزن مخصوص، درجه حرارت، جاذبه ذرات و کشش سطحی آب، حرارت ویژه، حرارت نهان)	-	-	۱
۴	املاح محلول و معلق آب	-	-	۰/۵
۵	حلالیت گازها در آب، اکسیژن محلول در آب و بررسی تغییرات آن، روشاهای کنترل مصنوعی و طبیعی اکسیژن در آب	-	-	۲/۵
۶	pH محلول در آب، دی اکسید کربن آب، قلیاست آب	-	-	۲/۵
۷	حلالیت ترکیبات نیتروژن در آب (نیترات، نیتریت، آمونیاک)، حلالیت ترکیبات فسفری	-	-	۲/۵
۸	ترکیبات گوگردی، آهن، منگنز، سیلیسیم در آب	-	-	۲/۵
۹	حلالیت مواد آلی در آب، COD، BOD	-	-	۳
۱۰	طرز تهیه محلول‌ها و اندازه‌گیری املاح کل (محلول و غیرمحلول) و سختی کل اکربنات و ... آب	۸	-	-
۱۱	اندازه‌گیری، هدایت الکتریکی و کدورت آب	۸	-	-
۱۲	اندازه‌گیری، pH، CO ₂ ، قلیاست و فسفات‌ها در آب	۸	-	-
۱۳	اندازه‌گیری نیترات‌ها، آمونیاک، اکسیژن و مواد آلی موجود در آب	۸	۸	-

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

۱- دانشور، ن، ۱۳۷۱، شیمی آب، نشر عمیدی، ۲۰۲ ص.

2- Wieder, R. K. and Asitants, 1998. Biogeochemical Investigations at the watershed, landscape and Regional scales, pub Springer, 512 p.

3- De lacerda, L. D and Asitants, 2004. Environmental Geochemistry in tropical and subtropical Environments. pub Springer, 384 P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : هیدروشیمی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته هیدروشیمی ، شیمی ، آلودگی دریا و رشته های مرتبط

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۳۵ متر مربع برای انجام عملیات ۸ نفر فراگیر به طور همزمان .

تجهیزات شامل :

سوکله و متعلقات ۱ دستگاه

کجلدا و لوازم جانبی ۱ دستگاه

مگنت و روتاتور ۱ دستگاه

PH متر دیجیتالی پرتابل ۱ عدد

BOD و COD متر ۱ عدد

EC متر ۱ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

: ...)

بخشی نظری به صورت سخنرانی و مباحثه ای به کمک نرم افزارهای کمک آموزشی می باشد.

بخشی تئوری به صورت فعالیت آزمایشگاهی است .

نام درس: اکولوژی و رفتارشناسی ماهی

بیش نیاز:-

الف: سرفصل آموزشی و زنوس مطالعه

ردیف	عنوان سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری	جمع
		ساعت	واحد	۲	-
۱	کلیات / مقدمه (تعاریف و مفاهیم اولیه علم اکولوژی)	۰/۵	-	۰/۵	-
۲	روش های مطالعات تنوری و عملی در اکولوژی	۰/۵	-	۰/۵	-
۳	اکوسیستم (بوم سازگان) ، اجزاء تشکیل دهنده آن	۱	-	۰/۵	-
۴	طبقه بندی اکوسیستم ها و بیوسنوزها	۱/۵	-	۰/۵	-
۵	تولیدات زیستی	۰/۵	-	۰/۵	-
۶	سطوح تغذیه، زنجیره غذایی ، هرم های اکولوژیک	۲/۵	-	۰/۵	-
۷	عوامل موثر در تولیدات اولیه و ثانویه	۱	-	۰/۵	-
۸	توالی اکولوژیک	۰/۵	-	۰/۵	-
۹	تغییرات الگوهای تولید طی روند توالی	۰/۵	-	۰/۵	-
۱۰	تغییرات ساختار و تنوع گونه ای طی روند توالی	۰/۵	-	۰/۵	-
۱۱	تغییرات جرخداهای مواد معدنی طی روند توالی	۰/۵	-	۰/۵	-
۱۲	اکولوژی جمعیت	۰/۵	-	۰/۵	-
۱۳	تنوع زیستی (تنوع ژنتیکی، گونه ای، زیستگاهی و رفتاری)	۲	-	۰/۵	-
۱۴	جغرافیای زیستی (الگوهای پراکنش و توزیع جمعیت)	۱	-	۰/۵	-
۱۵	شاخص های جمعیت (مرگ و میر، تولید مثل، رشد، توزیع سنی)	۲/۵	-	۰/۵	-
۱۶	روابط واکنشهای متقابل موجودات (هموتیپیک و هتروتیپیک)	۰/۵	-	۰/۵	-
۱۷	تعاریف و مفاهیم اکولوژی آبریان	۱/۰	-	۰/۵	-
۱۸	انواع اکوسیستم های آبی ایران و جهان	۱/۵	-	۰/۵	-
۱۹	گروه های اکولوژیک ماهی ها	۲	-	۰/۵	-
۲۰	مبانی اکولوژیکی و فیزیولوژیک رفتار در ماهی	۲	-	۰/۵	-

-	۳	رفتار ماهی در اسارت	۲۱
-	۰/۵	رفتارهای اجتماعی	۲۲
-	۱	رفتار و بیماریها	۲۳
-	۱/۵	عوامل موثر بر رشد و پراکنش موجودات زنده	۲۴
-	۱/۵	عوامل و پدیده‌های محیطی (غیر زیستی)	۲۵
-	۱/۵	عوامل زیستی	۲۶
-	۱	عوامل ارثی و زنگنه‌کی (تکاملی)	۲۷

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

- 1- شاهسونی، د، مولقی، ا. / ۱۳۸۱، آسیب شناسی سیستماییک ماهی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۴۰۰ ص.
- 2- Godin, 2002. *Behavioural Ecology of Teleost Fishes*. oxford universitiy press, 400 P.
- 3-Jenning s, S, kaiser , M. J, 2001. *Marine Fisheries Ecology*. Blackwell Publishing, 415 P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : اکولوژی و رفتارشناسی ماهی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های ، اکولوژی ، ماهی شناسی یا شیلات

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (بوساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

کلاس درس نور گیر با تهویه مناسب برای ۲۵ فراغیر با وایت بورد و لوازم جانبی و امکانات ویدیو پروژکتور.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

: (...)

مباحث به صورت نظری و از طریق ارائه سخنرانی با استفاده از اسلاید و مولتی مدیا است .

نام درس : رده‌بندی آبزیان

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و دئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	آشنایی با اصول رده‌بندی موجودات زنده	-	۱/۵	
۲	تقسیم‌بندی جانوران آبزی به دو دسته بی‌مهرگان و مهره‌داران آبزی invertebrate	-	۱/۵	
	تقسیم‌بندی بی‌مهرگان آبزی protozoa	-		
	رده‌بندی شاخه اسفنجها	-		
	رده‌بندی شاخه مرجانیان Cnidaria	-		
	رده‌بندی شاخه بندهای آبزی Arthropoda	-		
	رده‌بندی شاخه نرم‌تنان Mollosca	-		
۳	رده‌بندی شاخه خارپستان Echinodermata	-		
	رده‌بندی شاخه گردان تنان Asehleminthes	-		
	رده‌بندی شاخه کرم‌های حلقوی Annelida	-		
	رده‌بندی شاخه کرم‌های پهن Platyhelminthes	-		
	تقسیم‌بندی مهره‌داران آبزی Vertebrata	-		
	Pisces	-		
	ماهیان	-		
۴	پستانداران Mamalis	-		
	خزندگان Reptilia	-		
	پرندگان Aves	-		
	دوزیستان Amphibia	-		
۵	رده‌بندی جلبک‌های آب شیرین و شور	-	۱	
۶	آشنایی با بی‌مهرگان آبزی (ماکت ، تاکسیدر می شده ، زنده)	-	۶	
۷	آشنایی با مهره‌داران آبزی (ماکت ، تاکسیدر می شده ، زنده)	-	۲۰	
۸	آشنایی با انواع جلبک‌های آب شور و شیرین	-	۶	

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- ابوالقاسم ، امین ، ۱۳۶۸ ، مبانی زیست شناسی. رده‌بندی جانوری . نشر امیر کبیر . ۹۹۳ ص.

2-Tharp , J. K. and Covich , A. P. 1991 . Ecology and Classification of North American Freshwater Invertebrates . Elsevier . 936 P.
3-Martens , K. 2004 . Aquatic Biodiversity . Springer . 356 p .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : رده بندی آبزیان

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های شیلات ، رده بندی ، ماهی شناسی و رشته های مرتبط

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۵۰ متر برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

ماکت انواع آبزیان و ماهی ها (ترجیحاً اجزای آن ها قابل تفکیک باشند) ۱۰ نمونه

لوب ۲ دستگاه

میکروسکوپ نوری دو چشمی ۲ دستگاه

کلید شناسایی آبزیان FAO ۱ سری

لومزان نمونه برداری و شمارش جلبک ها ۱ سری

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

: ...)

بعخش نظری به صورت سخنرانی با استفاده از ماکت ، فیلم و اسلاید می باشد .

بعخش عملی به صورت کار گروهی در آزمایشگاه و مشاهده انواع آبزیان می باشد .

نام درس : بیولوژی آبزیان

پیش فیاز: رده بندی آبزیان

عملی	نظری	جمع
ساعت		واحد
۳۲	۱۶	

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان بادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	بیولوژی و تعاریف مصطلح در آن	- ۰/۵	
۲	تقسیم‌بندی آبهای کره زمین	- ۱	
۳	بررسی جوامع حیاتی آبهای شیرین و نحوه گسترش آنها	- ۱/۵	
۴	آشنایی با آبهای دریایی و بررسی جوامع حیاتی آنها	- ۱/۵	
۵	بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی شاخه اسفنجها	- ۱/۵	
۶	بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی مرجانها	- ۱/۵	
بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی شاخه بندپایان آبزی (زیرشاخه سخت پوستان)			
۷	<ul style="list-style-type: none"> - میگوی آب شیرین - خرچنگ دراز آب شیرین - گاماروس - میگوهای آب شور - لاستر - خرچنگ گرد - کریل ها 	- ۲	
۸	بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی شاخه خارپستان	- ۱	

-	۱/۵	بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی شاخه نرمنان	۹
-	۱/۵	- پلانکتون ها (زنپلانکتون ها، فیتوپلانکتون ها)	۱۰
-	۲/۵	بررسی خصوصیات اندام شناسی و زیستی (کرمهای بهن و حلقوی، ماهیها، دوزیستان، پرنده‌گان، خزندگان، پستانداران)	۱۱
۸	-	ارایه نمونه‌های فیکس شده از جانوران و معرفی اندام‌های آنها	۱۲
۸	-	تهیه اسلاید و فیلم آموزشی	۱۳
۶	-	بررسی ریختی جانوران معرفی شده در آزمایشگاه	۱۴
۱۰	-	بازدید از یک اکوسیستم آب شیرین و شور	۱۵

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

- ۱- یسواس، اس . بی . مبانی زیست شناسی ماهی . مترجم عادلی ، ۱۳۷۸ . نشر علوم کشاورزی . ۱۹۴ ص.
- 2- Hart , 2002 . Handbook of Fish Biology and Fisheries Blackwell publishi . 448 P .
- 3- Petersons , 2003 . Graduate Program in Biology . Thomason petersons . 740 P .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : بیولوژی آبزیان

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های بیولوژی ، جانورشناسی ، شیلات و یا رشته های مرتبط .

(بخش عملی می تواند توسط کارشناس با ۵ سال سابقه در رشته های فوق الذکر ارایه گردد)

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (برآساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۴۰ متر برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

ماکت انواع سخت پوستان و نرم تنان ۱۰ عدد

میز تشریح مجهر به سینک استیل قابل شستشو ۲ سری

ست کامل تشریح ۳ سری

فریزر صندوقی ۱ عدد

نمونه بردار سطح و کف ۲ عدد

لوب دو چشمی ۲ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرين و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

...) :

بخشی نظری به صورت سخنرانی با استفاده از ماکت ، برنامه های مولتی مدیا و اسلاید ارایه می گردد.

بخش عملی به صورت مشاهده آبزیان ، تشریح آنها و کشت های عملی انجام می شود.

عملی	نظری	جمع
۱	۲	واحد
۳۲	۳۲	ساعت

نام درس : ماهی شناسی عمومی

- پیش نیاز:

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	تعریف ماهی شناسی، تاریخچه ماهی شناسی	۰/۵	-
۲	جاگاه ماهی در رده بندی جانوری	۰/۵	-
۳	ساختمان بدن و اندامهای مختلف بدن ماهی	۰/۵	-
۴	اسکلت ماهی، پوشش پوستی و اندامهای مختلف ماهی	۱/۵	-
۵	باله های شنای ماهی	۰/۵	-
۶	شکل بدن ماهیها و ارتباط آن با نحوه زندگی آنها	۰/۵	-
۷	اسکلت بدن و عضلات	۱	-
۸	دستگاه گوارش	۰/۵	-
۹	دستگاه گردش خون	۰/۵	-
۱۰	دستگاه تنفس ماهی	۰/۵	-
۱۱	دستگاه های تولید مثل ماهی	۰/۵	-
۱۲	دستگاههای دفعی ماهی	۰/۵	-
۱۳	دستگاه عصبی و اعضاء حسی ماهیها	۰/۵	-
۱۴	شرایط زیستی، تولید مثل و تغذیه در ماهیها	۱/۵	-

-	۱	ماهیها و محیط زیستی که در آن زندگی می کنند ، انتشار ماهیها از نظر مکان های غذایی	۱۲
-	۱	مهاجرت و انواع آن در ماهیها ، روش علامتگذاری ماهیها	۱۳
-	۰/۵	تولید مثل در ماهیها	۱۴
-	۱	روش های مختلف تغذیه در ماهیها	۱۵
-	۱	طبقه بندی ماهیان زیستی و معرفی آنها که شامل موارد زیراند .	۱۶
-	۱/۵	ماهیان شش دار (Dipnoi) : راسته ماهیهای شش دار (Ceratodi formes) ، راسته ماهیهای شش دار آفریقایی (Lepidosireni formes)	۱۷
-	۰/۵	ماهیان استخوانی (Telestomi) که عبارتند از :	۱۸
-	۱	(Amii formes) راسته	۱۹
-	۱	(Lepis ostei formes) راسته	۲۰
-	۱	(Polypteri formes) راسته	۲۱
-	۱	(Clapei formes) راسته هدینگ ها	۲۲
-	۱	(Mormyri formes) راسته	۲۳
-	۱	(Cyprini formes) راسته	۲۴
-	۱	(Siluri formes) راسته	۲۵
-	۱	(Beloni formes) راسته	۲۶
-	۱	(Gosterostei formes) راسته	۲۷
-	۱	(Synnathi formes) راسته	۲۸
-	۱	راسته (Cyprinodonti formes) : ماهیهای دنداندار کوچک	۲۹
-	۱	(Muyili formes) راسته	۳۰

-	۱	راسته سرماری‌ها (ophiocephali formes)	۳۱
-	۱	راسته بارش‌ها، سوف ماهی شکلان (perci formes)	۳۲
-	۱	راسته مارماهیان خاردار (Masta cembeli formes)	۳۳
-	۱	راسته ماهیان بادکنکی (Tetra odonti formes)	۳۴
۲/۵	-	نمایش اشکال مختلف بدن ماهیها و ارایه نمونه‌های ماهیان در موزه و یا آزمایشگاه	۳۵
۲/۵	-	روش اندازه گیری اندامهای خارجی بدن ماهی (بیومتری)	۳۶
۲/۵	-	روش‌های مختلف تعیین سن در ماهیها	۳۷
۲/۵	-	شمارش تعداد شعاع‌های سخت و نرم در باله‌ها و تنظیم فرمول مربوطه	۳۸
۲/۵	-	شمارش تعداد فلس در خط جانبی و تنظیم فرمول مربوطه	۳۹
۲/۵	-	طرز بیرون آوردن داندانهای حلقی در کپور ماهیان و تعیین تعداد آن	۴۰
۲/۵	-	شمارش تعداد خارها و شعاعهای آبششی	۴۱
۴	-	تشریح دستگاه گوارش در ماهیان شکاری و ماهیان پلاتکتون خوار و مقایسه آنها با یکدیگر	۴۲
۲/۵	-	تشریح دستگاههای تناسلی و اعضاء دفعی در ماهیان ماده و نر	۴۳

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

۱- ستاری، م، ۱۳۸۱. ماهی شناسی (سیستماتیک). انتشارات نقش مهر. دانشگاه گیلان.

2- Helfman, G. 1997. *The Diversity of Fishes*. Blackwell publishing 1006 P.

3- Reebs, S., 2001. *Fish Behavior in the Aquarium and in the wild*. Cornell university press. 272 P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : ماهی شناسی عمومی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های ماهی شناسی یا شیلات (واحد عملی می تواند توسط کارشناس با

سابقه ۵ سال در آموزشگاهها و مراکز تحقیقاتی ماهی شناسی اجرا گردد)

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۴۰ متر برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

لوازم و تجهیزات شامل :

ماکت انواع ماهی ها با اجزاء قابل تفکیک ۱۰ عدد

فریزر صندوقی ۱ دستگاه

ترازوی دیجیتالی با دقت گرم ۱ دستگاه

میز تشریح مجهز به سینک استیل قابل شستشو

ست وسایل تشریح ۳ سری

نمونه های تازه انواع ماهیان شمال، جنوب و پرورشی ۲۰ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثهای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و (...)

بخشی نظری به صورت سخنرانی با استفاده از ماکت ، اسلاید و فیلم ارایه می گردد.

بخش عملی به صورت فعالیت گروهی با تشریح و شناسایی انواع گونه ماهی به همراه بازدیدهای عملی می باشد.

نام درس : تکثیر و پرورش غذایی زندگان

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و دیز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	تقسیم بندی روشهای تغذیه ماهیان زیستی	- ۱/۵	-
۲	تکنیک های ساده کشت فیتوپلاتکتونها	- ۳	-
۳	<ul style="list-style-type: none"> - احتیاجات فیزیکی و شیمیایی و وسائل مورد نیاز - تعیین بیوماس و مراقبت های ویژه پرورش ریز جلبکها 	- ۳	روشهای پرورش روتیفر
۴	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت روتیفر ، سیر تکاملی ، تولید مثل ، تغذیه - روشهای پرورش روتیفر، احتیاجات فیزیکی، غذایی و وسائل پرورش روتیفر - اهمیت روتیفر در چرخه زیستی سایر آبزیان 	- ۱/۵	پرورش پارامسی
۵	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی و ساختمان پارامسی - اهمیت پارامسی در تغذیه ماهیان زیستی ، روشهای تکثیر و افزایش پارامسی 	- ۱/۵	مخمرها
۶	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت مخمرها ، ارزش غذایی و اهمیت مخمرها در تغذیه آبزیان 	- ۳	آرتیما
	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت آرتیما و سیر تکاملی و روشهای تولید مثل آرتیما - کاربرد آرتیما در آبزی پروری ، طرز جمع آوری و نگهداری سیست آرتیما - روش های تخم گشایی (Hatch) آرتیما ، پرورش آرتیما در آبهای شور بلا استفاده ، پرورش آرتیما جهت تغذیه آبزیان ، جداسازی آرتیما ، مراکز مهم انتشار آرتیما در ایران ، پرورش متراکم آرتیما ، کپسول زدایی تخم آرتیما، برآورد کارائی آرتیما، روشهای غنی سازی، کارهای غنی سازی آرتیما در ایران 		

			پرورش کرم سفید	۷
-	۲	شناسایی و طرز تولید مثل کرم سفید ، محیط پرورشی، غذای کرمها، روشهای جداسازی کرم سفید از محیط کشت.		
-	۱/۵	- شناسایی ویژگی های زیستی دافنی ، تولید مثل دافنی، اهمیت دافنی در تغذیه آبزیان ، پرورش دافنی در حوضچه های بتونی ، پرورش دافنی در آزمایشگاه	پرورش دافنی	۸
۸	-	برپایی یک دستگاه کشت ریز جلبکها در آزمایشگاه و روشهای تلخیج و راه اندازی پرورش ریز جلبکها		۹
۵/۵	-	روشهای تخم گشایی آرتیما ، تهیه انکوباتورهای قیفی شکل و راه اندازی وسایل مربوط به تخم گشایی		۱۰
۴/۵	-	تهیه محیط های کشت پارامسی و رو تیفرها و مشاهده میکروسکوپی رشد و تکثیر آنها		۱۱
۴/۵	-	بازدید از فایکولب Phycolab و مشاهده جلبک های در حال پرورش		۱۲
۵	-	بازدید از کارگاه پرورش کرم سفید و روشهای جداسازی و آماده سازی کرمها برای تغذیه بچه ماهیان		۱۳
۴/۵	-	آماده سازی وسایل و مواد کپسول زدایی آرتیما و اجرای مراحل آن در آزمایشگاه		۱۴

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- یحیی زاده ، م ، آق ، ن . ۱۳۷۷ . آرتیما ارومیانا (اسکل زندگی ، ارزش غذایی) . موسسه تحقیقاتی شیلات . ۹۵ ص.

2- Weter , Resource scientific Information Center . Algae Abstracts . IFI/Plenum.

3- Webster , C . D . Lim . C . E . 2002 . Nutrient Requirements of finfish for Aquaculture . CABI pub . 418P.

نام درس تکثیر و پرورش گیاهان آبری

پیش نیاز:-

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و دیز محتوی	زمان بادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	بررسی مقدماتی اکوسیستم‌های آب شیرین و شور	۳۲	۱	۱
۲	اهمیت اقتصادی و بیولوژیک گیاهان آبری	-	۰/۵	-
۳	مروری بر نحوه تغذیه، تنفس و آناتومی گیاهان آبری	-	۱/۵	-
۴	تقسیم‌بندی سیستماتیک گیاهان آبری	-	۱	-
۵	تقسیم‌بندی جایگاه زیستی (Niche) گیاهان آبری آب شور و شیرین	-	۱	-
۶	شناسایی و معرفی گیاهان آبری آب شیرین (ریخت شناسی و تیره شناسی) با تأکید بر گونه‌های ایران	-	۱/۵	-
۷	شناسایی و معرفی گیاهان آبری آب شور (ریخت شناسی و تیره شناسی) با تأکید بر گونه‌های ایران	-	۱/۵	-
۸	معرفی و شناسایی گیاهان آکواریومی و بررسی مشخصات زیستی آنها	-	۱	-
۹	نیازمندی‌های رشد گیاهان آبری در آکواریوم	-	۱	-
۱۰	اهمیت و نگهداری گیاهان آبری در آکواریوم	-	۱	-
۱۱	نحوه کاشت گیاهان آبری در آکواریوم (انتخاب گیاه، ضد عفنونی و انتقال گیاه)	-	۱	-
۱۲	شرایط کاشت گیاه در آکواریوم (نوع خاک، مقدار نور، کود)	-	۱	-
۱۳	روشهای تکثیر گیاهان آبری (قلمه زدن، کاشت دانه، جدا کردن، جوانه زدن)	-	۱/۵	-
۱۴	روش‌های پرورش گیاهان آکواریومی	-	۱/۵	-
۱۵	نحوه جمع‌آوری گیاهان آبری و نگهداری آنها در آکواریوم	۴	-	-
۱۶	نحوه کاشت و پرورش گیاهان آبری در محیط‌های محصور	۵	-	-
۱۷	استفاده از میکرالمانها و داروهای حیوانی و شیمیایی گیاهان آبری در پرورش و تهیه هرباریوم گیاهان آبری	۴	-	-
۱۸	بازدید از رویشگاه‌های گیاهان آبری آب شور و شیرین (تالابها، مردابها، خلیج‌ها و سواحل دریایی)	۸	-	-
۱۸	روشهای عملی تکثیر چند گونه از گیاهان آبری	۸	-	-
۲۰	تهیه محیط کشت گیاه آکواریومی	۳	-	-

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

۱- حستی نیاز، ع. ۱۳۸۵. گیاهان آکواریومی گرمیسری. نقش مهر.

2- National Research Council ,2002 . Making Aquatic weeds useful the Minerva group ,Inc .184 P.

3- Not Available (NA) , 1974 . Aquatic vegetation and Its use and Control . Bernan Assoc.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : تکثیر و پرورش گیاهان آبزی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشنم مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در زمینه های گیاهان آبزی ، گیاه شناسی ، شیلات یا رشته های مرتبط

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۵۰ متر مربع جهت فعالیت ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

لوپ دو چشمی ۲ دستگاه

هر باریوم از انواع گیاهان آبزی خشک شده ۱۰۰ عدد

ویترین شیشه ای شیب دار ۲۰ عدد

قسسه ها و کمد های دیواری نگهداری نمونه ها و داروها

داروهای و مواد شیمیابی برای خشک کردن گیاهان

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

: ...

بخشی نظری به صورت سخنرانی به همراه فیلم ، عکس ، برنامه های مولتی مدیا و ... انجام می گیرد .

بخش عملی به صورت تهیه هر باریوم ، بازدید از تالابها ، مرداب ها و ... می باشد .

نام درس : طراحی، ساخت و تزئین آکواریوم

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و دئویں مطالب

ردیف	سرفصل و دیز محتوى	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
	انواع آکواریوم :			
۱	- آکواریوم های زینتی - قرنطینه - بیمارستان - عمومی - تکثیر - پرورش - خزنده گان و دوزیستان	۱/۵		
۲	محل قراردادن و اندازه تانک آکواریوم	۰/۵	-	۰/۵
۳	ساخت آکواریوم (مواد و وسائل مورد نیاز ، ضخامت شیشه و انواع آن ، کارهای اضافی و طرح روی شیشه)	۱	-	۱/۵
۴	انواع سیستم های هوادهی در آکواریوم	۰/۵	-	۰/۵
۵	انواع فیلتر در سیستم های تصفیه آب آکواریوم	۰/۵	-	۰/۵
۶	نور در آکواریوم ، تولید گرمای آکواریوم	۱	-	۱
۷	نحوه ساخت تانک آکواریوم	۱	-	۱
۸	طراحی آکواریوم	۰/۵	-	۰/۵
۹	مواد مورد استفاده برای تزئین داخل آکواریوم	۱	-	۱
	- انواع شن - سنگ - مرجان - صخره - حجم ها و دکورهای مصنوعی - چوبها و گیاهان آبریز			

-	۱	نحوه ساخت پس زمینه ها در آکواریوم	۱۰
-		ساخت زیستگاه های طبیعی و مصنوعی در آکواریوم	
-	۱/۵	- مناطق کوهستانی - استوایی - دریابی مدیترانه ای - جنگل های پر باران آفریقا تا آمریکای جنوبی	۱۱
-	۱	آماده سازی و استقرار آکواریوم	۱۲
-	۱	گروه بندی ماهیها به لحاظ زیستی و رنگ بندی آنها	۱۳
-	۰/۵	فیلتر کردن آب	۱۴
-	۱	نحوه معرفی ماهیها به آکواریوم	۱۵
-	۰/۵	آرایش گیاهان آبزی در آکواریوم	۱۶
-	۱	نگهداری پس از معرفی آبزیان به آکواریوم	۱۷
۲۲	-	ساخت یک نمونه آکواریوم و نماسازی آن تا انتها	۱۸
۱۶	-	ساخت پس زمینه برای یک آکواریوم	۱۹
۱۶	-	آرایش گیاهان آبزی طبیعی و مصنوعی در آکواریوم	۲۰

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

- ۱- ارجینی ، م ، ۱۳۷۸ ، آکواریوم (نمادی از طبیعت زیر آب) . نقش مهر . ۱۵۲ مهر .
 2-Beylon , C . 1995 , Make your own Aquarium with 29 stickers , Courier Dover publication .
 3- Tullock , J , K . 1998 , Your First Marine Aquarium . Barron's Educational series .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : طراحی، ساخت و تزین آکواریوم

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته شیلات و رشته های مرتبط (بهتر است مدرسین بخش عملی و تئوری حداقل ۲-۳ سال سابقه در زمینه ساخت و تزین آکواریوم داشته باشند). (بخش عملی می تواند توسط کارشناس با سابقه در زمینه آکواریوم سازی ، ماهیان آکواریومی با ۵ سال سابقه ارایه گردد .)

مساحت، تجهیزات و وسایل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۸۰ متر مربع جهت فعالیت ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل:

شیشه ۱۰-۵ میلی متری ۶ جام

چسب آکواریوم حرارتی ۳ تیوب

تیغه الماسه شیشه بری ۲ عدد

لوازم زینتی داخل آکواریوم (انواع شن ، سنگ ، مرجان ، صخره و ...) ۴ سری

مینی ایر بلور ۲ دستگاه

هیتر آکواریومی ۲ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و ...) .

بخشی نظری به صورت سخنرانی با استفاده از فیلم ارایه می گیرد .

بخش عملی به صورت کار در کارگاه آکواریوم سازی و اجرای آموخته های تئوری به صورت عملی انجام می گیرد .

نام درس : تغذیه آبزیان زینتی

عملی	نظری	جمع
		واحد
۳۲	۱۶	ساعت

پیش نیاز:

الف : سرفصل آموزشی و دئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	عملی نظری	زمان یادگیری (ساعت)
۱	اهمیت غذا و تغذیه در تکثیر و پرورش آبزیان زینتی	-	۰/۵
۲	سیستم های مختلف پرورشی و نوع کاربرد انواع غذا در آنها	-	۰/۵
۳	عادات و رفتار غذائی (انواع گونه ها از نظر رژیم های مختلف غذائی و نحوه غذاخوری)	-	۰/۵
۴	تشريع دستگاه هاضمه ماهیان زینتی از نظر آناتومی و فیزیولوژی و بیوشیمیابی	-	۱/۵
۵	انواع مواد مغذی و نقش آنها در بدن آبزیان (پروتئین ها، چربی ها، کربوهیدراتها، اتریزی، ویتامین ها و مواد معدنی)	-	۲
۶	نیازمندی های غذایی آبزیان زینتی در مراحل مختلف رشد، نمو و تولید مثل	-	۴
۷	ارزیابی فیزیکی (ماکروسکوپی و میکروسکوپی) و شیمیابی غذا (تجزیه تقریبی غذا و ...)	-	۲
۸	آشنازی با مراحل تولید غذا (تهیه پیش مخلوط ، آسیاب کردن، مخلوط کردن، پلت سازی، خرد کردن، بسته بندی)	-	۱/۵
۹	بهداشت و کنترل کیفیت غذا	-	۱
۱۰	انواع روش های غذادهی (دستی و اتوماتیک)	-	۰/۵

-	-	برنامه ریزی و نسبت‌های غذاده‌ی در ماهیان زینتی (اندازه‌ی غذا، دفعات غذاده‌ی، روش‌های غذاده‌ی، زمانهای غذاده‌ی، میزان غذاده‌ی و ...)	۱۱
۸	-	تشریح عملی دستگاه گوارش در برخی ماهیان زینتی	۱۲
۴	-	ارزیابی فیزیکی و شیمیابی غذا در آزمایشگاه	۱۳
۱۲	-	ساخت غذای دستی در آزمایشگاه	۱۴
۸	-	بازدید از کارخانه‌های تولید غذای آبزیان	۱۵

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

- 1- سالک یوسفی ، م ، ۱۳۷۹ ، تغذیه آبزیان پرورشی ، انتشارات اصلانی . ص ۳۲۰ .
- 2- Gratzek, J.B. 1994. Aquariology: The Science of Fish Health Management. Morris Plains, NJ: Tetra Press.
- 3- James Sales and Geert P. J. Janssens. 2003. Nutrient requirements of ornamental fish. Aquat. Living Resour. 16, 533-540.
- 4- Yanong R.P.1999. Nutrition of ornamental fish.Vet Clin North Am Exot Anim Pract. 2 (1), 19-42.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : تکثیر و پرورش غذای زنده

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های تکثیر و پرورش آبزیان ، شیلات یا تغذیه (بهتر است مدرسي ۲ -

۴ سال سابقه مرتبط کاری داشته باشد)

مساحت، تجهیزات و وسائل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۵۰ متر مربع جهت فعالیت ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

استخراجی کشت غذای زنده (فیتو پلانکن، رو تیفر و آرتیما) ۴ عدد

میکروسکوپ نوری دو چشمی و لوپ ۳ دستگاه

زوک های کشت آرتیما ۱۲۰ لیتری ۳ عدد

مینی ایر بلوتر و لوله ها و شلنگ های شیشه ای هوا رسانی ۱ سری

محیط های کشت و انکوباسیون غذای زنده (آکواریوم و تراویریوم) ۴ عدد

لوازم آلات شیشه ای آزمایشگاهی ۲ سری کامل

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

(...)

بعخشی نظری به صورت سخنرانی و مباحثه با استفاده از اسلاید و فیلم است .

بعخش عملی به صورت بازدید از مرکز تولید غذای زنده و انجام مراحل مختلف تکثیر و پرورش غذای زنده می باشد .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : تغذیه آبزیان زیستی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته های تغذیه آبزیان ، شیلات و تکثیر و پرورش آبزیان (بهتر است مدرسی سابقه مفید در زمینه مرتبط داشته باشد)

مساحت، تجهیزات و وسایل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۶۰ متر برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

حوضچه های فایبر گلاس جهت کشت و پرورش فیتوپلانکتون ، زئوپلانکتون آرتیبا ، روتفیر ۱۰ عدد

میکسر و اکسترودر برای تولید غذای خشک و پلت در سایز های مختلف ۲ دستگاه

کجلدال و سوکسله برای سنجش ترکیبات شیمیابی و آلی غذای ماهی ۲ دستگاه

مواد اولیه تولید خوراک ماهیان زیستی ۱۰۰ کیلو گرم

ویتامین ها و افزودنی های مواد غذایی تولیدی ۱۰ کیلو گرم

دستگاه سته بندی پاکت حاوی محصول نهایی تولید شده ۱ دستگاه

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و ...) :

بخشی نظری به صورت سخنرانی با استفاده از مولتی مدیا ارایه می گردد.

بخش عملی به صورت بازدید از بخشی تغذیه کارگاه ها و مرکز فعال تکثیر و پرورش ماهی و تولید و ساخت انواع غذای زنده و خشک

نام درس : تکثیر ماهیان زیستی

بیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

عملی	نظری	جمع
		واحد
		ساعت
۶۴	۱۶	

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	تاریخچه تکثیر ماهیان زیستی در جهان و ایران	-	۰/۵	
۲	معرفی بیولوژی و ویژگی های گونه های مناسب ماهیان زیستی قابل تکثیر در ایران	-	۱/۵	
۳	کلیات درخصوص تکثیر ماهیان زنده زا	-	۱	
۴	کلیات درخصوص تکثیر ماهیان تخمگذار	-	۱	
۵	ویژگی های مولدین و نحوه انتخاب مولدین جهت تکثیر	-	۱	
۶	شناسایی و تفکیک مولدین نر و ماده	-	۱	
۷	مولد سازی	-	۱	
۸	خصوصیات فیزیکو شیمیایی آب مناسب جهت تکثیر انواع ماهیان زیستی	-	۱	
۹	معرفی انواع استخراها و نحوه ساخت و ساز	-	۱	
۱۰	آماده سازی سالنهای تکثیر ضد عقونی - لانه سازی - آبگیری و ...	-	۱/۰	
۱۱	معرفی مراحل مختلف تکثیر ماهیان زیستی	-	۱/۵	
۱۲	بررسی رشد جنبی در ماهیان زنده زا و تخمگذار	-	۱	
۱۳	آشنازی با تغذیه (از مولد تا تشکیل لارو)	-	۱/۰	
۱۴	آشنازی با اصول تکثیر ماهیان زیستی (آب شور)	-		

۱۳	..	آشنایی با آکواریوم	۱۵
		- نحوه ساخت	۱۵
		- تجهیز و ...	
۱۱	-	معرفی و بررسی مرفو لوژیکی انواع ماهیان زینتی قابل تکثیر در ایران	۱۶
۱۶	-	انجام عملیات مراحل تکثیر ماهیان زینتی	۱۷
۱۱	-	انجام عملیات آماده سازی استخراج ماهیان زینتی	۱۸
۱۳	-	آشنایی با نحوه تولید خوراک ماهیان زینتی	۱۹

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- شیخیان ، م ، ار ، ۱۳۷۶ . تکثیر و پرورش ماهیهای آکواریوم . نشر مهیان . ۹۴ ص.
- 2- Blasila , G . C . 2000 . The saltwater Aquarium handbook Barron's Educational series , 144P .
- 3- Tekriwal , K . L . Rao , A.A. and Dawes , J. 1999 . Ornamental Aquarium Fish of India , Hadcover pub.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : تکثیر ماهیان زیستی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشنی مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته تکثیر و پرورش ، شیلات و رشته های مرتبط (بهتر است مدرسین سابقه کاری در زمینه تکثیر ماهیان زیستی داشته باشند .)

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (برآساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۱۰۰ متر مربع برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

انواع آکواریوم در اندازه های مختلف ۱۰ عدد

انواع ماهیان مولد زیستی (نر و ماده) ۳۰ قطعه

مواد ضد عفونی کننده جهت شستشوی حوضچه ها و ظروف ۲۰ لیتر

تانک و تشت پلاستیکی ۱۰ عدد

مینی ایر بلوثر ۲ دستگاه

هیتر آکواریومی ۴ عدد

روش تدریس و ادایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

(...)

بخشی نظری به صورت سخنرانی با استفاده از فیلم های آموزشی و برنامه های مولتی مدیا است .

بخش عملی به صورت ساخت آکواریوم و انجام مراحل تکثیر ماهیان زیستی می باشد .

نام درس : پرورش ماهیان زینتی

پیش نیاز: تکثیر ماهیان زینتی

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان بادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	تاریخچه پرورش ماهیان زینتی در جهان و ایران	- ۰/۵	-
۲	معرفی بیولوژی و ویژگی های گونه های مناسب ماهیان زینتی قابل پرورش در ایران	- ۱	-
۳	خصوصیات فیزیکو شیمیایی آب مناسب جهت پرورش انواع ماهیان زینتی	- ۰/۵	-
۴	مقدمه ای در خصوص پرورش ماهیان زینتی آب شور	- ۱/۵	-
۵	معرفی و طراحی انواع استخراهای پرورش ماهیان زینتی - گرد - مرغ - چند ضلعی - فایبر گلاس	- ۱/۵	
۶	آماده سازی استخراهای پرورشی - تابستانه - زمستانه	- ۱/۵	-
۷	مدیریت رهاسازی و تراکم ماهیان زینتی در استخراهای پرورش ماهیان زینتی	- ۱	-
۸	مدیریت پرورش	- ۱	-
۹	کنترل خواص فیزیکو شیمیایی آب	- ۰/۵	-
۱۰	تغذیه ماهیان زینتی	- ۲/۵	-
۱۱	کنترل مسائل بهداشتی و پیشگیری از بیماری در ماهیان زینتی	- ۰/۵	-
۱۲	کاربرد سیستمهای هواده و گرمایشی در مزارع پرورش ماهیان زینتی	- ۰/۵	-

-	۱	بازاریابی و فروش و روش‌های حمل و نقل ماهیان زیستی	۱۳
-	۰/۵	واردات ماهیان زیستی	۱۴
-	۲	معرفی و نحوه درمان بیماری‌های شاخص در پرورش ماهیان زیستی	۱۵
۱۲	-	معرف و بررسی مرفوژیکی انواع ماهیان زیستی قابل پرورش در ایران - داخلی - خارجی	۱۶
۱۰	-	طراحی و ساخت آکواریوم	۱۷
۲۴	-	پرورش ماهیان زیستی بصورت عملی	۱۸
۱۸	-	حضور در مراؤکر پرورش و انجام عملیات صید و بسته بندی و حمل و نقل ماهیان زیستی	۱۹

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

- ۱- شیخیان، م، ر، ۱۳۷۶. تکثیر و پرورش ماهیهای آکواریوم. نشر مهان. ۹۴ ص.
- 2- Maitre, alain, T, Piednoir, C. 2005. *The Complete Guide to Freshwater and Saltwater Aquariums*. Hard cover pub.
- 3- Hemdal, F. 2003. *Aquarium Fish Breeding*. Paperback.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : پرورش ماهیان زیستی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در زمینه تکنیک و پرورش آبزیان ، شیلات ، رشته های مرتبط (داشتن سابقه کاری در زمینه پرورش ماهیان زیستی مفید است .)

مساحت، تجهیزات و وسائل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت نیم هکتار برای فعالیت همزمان ۸ نفر مناسب است .

تجهیزات شامل :

استخرهای بتنی مستطیلی شکل ۵ عدد

آکواریوم در اندازه های مختلف ۵ عدد

حوضچه های فایبر گلاس مدور و مستطیلی ۴ عدد

دستگاه های هواده پدال ویبل ۶ عدد

غذاهای کسانتره و پلت در سایز های مختلف ۲۵۰ کیلو گرم

ترازوی دیجیتالی با دقیقیت ۰/۱ گرم ۲ عدد

کولیس و سست کامل لوازم تشریح ۳ سری

سینی های غذادهی ۱۲ عدد

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و ...) :

بخشی نظری به صورت سخنرانی به همراه فیلم ها و عکسهای آموزشی انجام می شود.

بخش عملی به صورت کار در کارگاه تکثیر و بازدید از مرکز پرورش ماهیان زیستی انجام می شود.

نام درس : روشاهی صید ، نگهداری و حاچایی آبزیان زینتی

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و دیز محتوی	زمان بادگیری (ساعت)	عملی نظری
		عملی	نظری
۱	تقسیم بندی مناطق زیست و پراکنش انواع عمدہ آبزیان زینتی در دنیا و ایران	- ۱	-
۲	ارزش تجاری و اقتصادی آبزیان زینتی صید شونده دنیا و ایران	- ۳	-
۳	کشورهای عمدہ صیادی ماهیان زینتی	- ۰/۵	-
۴	کشورهای عمدہ فعال در امر تکثیر و پرورش ماهیان زینتی	- ۱/۵	-
۵	مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت انواع آلات و ادوات صید ماهیان زینتی	- ۲	-
۶	عوامل موثر در انتخاب وسیله صید و شیوه های صیادی آبزیان	- ۱	-
۷	روش های صید ماهیان زینتی	- ۱	-
۸	صید با انواع تورهای گوشکری	- ۱	-
۹	صید با انواع قفس ها و تله ها	- ۱	-
۱۰	صید با انواع تورهای ترال	- ۱	-
۱۱	صید با انواع تورهای محاصره ای	- ۱	-
۱۲	صید با انواع تورهای پرتایی	- ۱	-
۱۳	صید با استفاده از قلاب	- ۱	-
۱۴	صید با استفاده از نور	- ۱	-
۱۵	صید با استفاده از الکتریسته	- ۱	-
۱۶	صید به روش غوص	- ۱	-
۱۷	روشاهی نوبن صید ماهیان زینتی وسائل و تجهیزات الکتریکی مورد استفاده در صید ماهیان زینتی - اکوساندر - ماهی یاب	- ۳	-

		روشهای جمع آوری و صید و حمل و نقل سایر آبزیان زیستی	
-	۳	- نرمتنان - مرجانها - اسفنجها - خارپستان	۱۸
-	۱/۵	ملاحظات حقوقی و مدیریت ذخایر حاکم بر زیستگاهها و ذخایر ماهیان زیستی	۱۹
-	۱/۵	أنواع أدوات و تجهيزات مورد استفاده در جابجايی ماهييان تزييني	۲۰
-	۱/۵	ملاحظات فني و تكميكي در ارتباط با حمل و نقل ماهييان تزييني	۲۱
-	۲/۵	شيوه هاي بسته بندی ، وسائط حمل و نقل ماهييان زيتني - هوايي - درياني - زميني	۲۲
۴	-	آشايي با انواع مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت آلات و ادوات صيد	۲۳
۴	-	آشايي با انواع روشهای صيد آبزیان و آبزیان زیستی	۲۴
۳	-	آشايي با انواع وسائل صيد و تجهيزات كمكى صيد آبزیان تزييني	۲۵
۳		بكارگيري انواع طعمه هاي مصنوعي و طبيعى مورد نياز	۲۶
۴	-	بازدید از زیستگاه های طبیعی ماهیان زیستی	۲۷
۴	-	بازدید از مراکز تکثیر و پرورش ماهیان زیستی و صید ماهیان و سایر آبزیان زیستی در مراحل مختلف	۲۸
۳	-	ارزیابی عملی انواع آبزیان و ماهیان زیستی صید شده	۲۹
۴	-	آشايي با عمليات جمع آوري ، نگهداري و انتقال ماهييان و سایر آبزیان زیستی	۳۰
۳	-	استفاده از تجهيزات غواصي ، الکترونيکي ، الکتریکي در صيد ماهييان و سایر آبزیان زیستی	۳۱

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- ارجمنی ، م ، ۱۳۷۸ . آکواریوم (نمادی از طبیعت زیر آب) . نقش مهر . ۱۵۲ مهر .

2.Tekriwal , K , L , Rao, A.A. and Dawes , J. 1999 . Ornamental Aquarium Fish of India . Hardcover pub.

ج: استانداردهای آموزشی (شایط آموزشی و یادگیری) درس: روشهای صید، نگهداری و جاچایی آبزیان زیستی

ویژگیهای مدرس: (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی):
کارشناس ارشد یا دکتری رشته های تکثیر و پرورش آبزیان و یا شیلات که ترجیحاً سوابق کاری مرتبط با آبزیان زیستی را داشته باشد.

مساحت، تجهیزات و وسائل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و سروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره):
مکانی به مساحت ۸۰ متر مربع
ابزار صید نظیر تورهای گله پرساین، سالیک، گوشگیر و گرگور ۶ عدد
اکوساندر و سونار برای گله یابی ماهیان ۲ دستگاه
انواع قلاب و طعمه های مصنوعی ۴ سری
لوازم و تجهیزات غواصی ۴ سری
باسکت های مخصوص حمل ماهیان زینتی به صورت زنده ۵ عدد

روش تدریس و راهه درس: (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، سروهی، مطالعه انفرادی و ....):

مباحث نظری توسط مدرس ارائه و به صورت پرسش و پاسخ کلاسی تمرین و تکرار می گردد. در واحد عملی کار با ابزار آلات و لوازم صید و غواصی برای همه فراغیران الزامی است.

نام درس : بهداشت و بیماری های آبزیان زیستی

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	نظری (ساعت)	عملی زمان یادگیری (ساعت)
۱	تعريف بهداشت ، سلامتی ، بیماری و عوامل موثر در وقوع بیماریها	- ۱/۵	-
۲	معرفی عوامل بیماریزا و بیماری های شایع و روشاهای درمان	- ۴/۵	-
۳	عوامل محیطی	- ۱/۵	-
۴	عوامل تغذیه ای	- ۲/۵	-
۵	عوامل پاتوژنیک	- ۱/۵	-
۶	باکتریایی	- ۱/۰	-
۷	ویروسی	- ۱/۵	-
۸	قارچها	- ۱/۵	-
۹	انگلها	- ۱/۵	-
۱۰	روشهای ضد عفونی و قرنطینه آبزیان زیستی	- ۲	-
۱۱	مدیریت بهداشتی در آکواریومها	- ۲/۵	-
۱۲	نحوه ارسال نمونه های بیمار به آزمایشگاه	- ۳/۵	-
۱۳	روشهای واکسیناسیون در آبزیان زیستی	- ۴/۵	-
۱۴	آشنایی با وسائل آزمایشگاهی بهداشت و بیماریها و نحوه کار با آنها	۲ -	-
۱۵	آرام بخشی و چگونگی بیهوش کردن ماهیان زیستی	۲/۵ -	-
۱۶	روشهای نمونه برداری از ماهیان زیستی ، فیکس کردن نمونه ها و نحوه ارسال به آزمایشگاه	۳/۵ -	-
۱۷	روشهای خون گیری ، ثیست و رنگ آمیزی آن	۳/۵ -	-
۱۸	بررسی و چگونگی ثبت انگلها پوست و آبشش	۲ -	-

۳	-	بررسی و چگونگی ثبوت انگل‌های خونی و دستگاه گوارش	۱۹
۳	-	شناسایی فارچه‌ای انگلی اکواریومی	۲۰
۳	-	شناسایی انگل‌های تک یا خنده اکواریومی و چند یا خنده ای	۲۱
۳/۵	-	شناسایی سخت پوست انگلی در آبزیان زینتی	۲۲
۴	-	نحوه عملی بکار گیری مواد شیمیایی در ماهیان	۲۳

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- ارجینی، م، ۱۳۸۲، مقدمه‌ای بر بهداشت و بیماری‌های ماهیان آکواریومی، ناشر ارجینی، ۹۸ ص.

2- Bassleer , G . 2000 . Diseases in Marine Aquarium Fish .

3 - Schaperclaus , W . 1992 . Fish Diseases . CRC press . 392 P .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : بهداشت و بیماری های آبزیان زیستی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته بهداشت و بیماری های آبزیان و دامپزشکی (با سابقه مفید در زمینه آبزیان)

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (برآساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :
مساحت ۵۰ متر مربع برای فعالیت ۸ نفر همزمان مناسب است .

تجهیزات شامل :

لوب و میکروسکوپ نوری دو چشمی ۴ دستگاه

مواد بیهوشی ماهی (پودر میخک و MS222) ۲ کیلو گرم

نمونه فیکس شده انواع انگل، باکتری و قارچ ۵۰ لام

داروها، واکسن ها و مواد ضد عفونی کننده ۱۰۰ ادرز

میز مجهر به سینک استیل قابل شستشو ۲ عدد

ترازوی دیجیتالی با دقت ۱/۰ گرم یک عدد

هد لامینار فلو یک دستگاه

ست کامل لوازم تشریح ۴ سری

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و (...)

بخشی نظری به صورت و مباحثه با استفاده از برنامه ها، فیلم ها و نرم افزارهای آموزشی انجام می شود.

بخش عملی به صورت انجام عملیات تشخیص و ثبت انواع انگل، قارچ ها و ... می باشد .

نام درس : ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان زینتی

عملی	نظری	جمع
-	۳	واحد
-	۳۲	ساعت

پیش نیاز:

الف: سو فصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	کلیات علم ژنتیک			
۲	سلول شناسی، انواع سلول ها (پروکاریوت، یوکاریوت)			
۳	ساختمان سلول های یوکاریوت (ساختمان عمومی و ساختمان مولکولی)			
۴	ژنتیک کروموزومی (سیتوژنتیک)، کروموزوم ها			
۵	تشکیل گامت ها، مطالعات کروموزومی (تهیه کاریوتایپ)			
۶	دستکاری کروموزومی (تولید رگه خالص مادری و پدری، پلی بلونیدی، دور رگه گیری)			
۷	وراثت به گزینی			
۸	کنترل و القای رسیدگی جنسی و تخم ریزی (عوامل خارجی و داخلی)			
۹	تعیین و کنترل جنسیت (دستکاری کروموزومی، هورمونی، سیستم های تعیین جنسیت و تشخیص کروموزومی، استفاده از روش های ژنتیک مولکولی)			
۱۰	ژنتیک مولکولی (آشنازی با الکتروفورز، آشنازی با PCR)			
۱۱	کاربرد ژنتیک مولکولی در آبزیان (مهندسی ژنتیک، تولید آبزیان ترانس ژنتیک، مهندسی ژنتیک در آبزیان زینتی)			
۱۲	مروری بر کارهای انجام شده در اصلاح نژاد ماهیان زینتی در جهان			

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- النور ، ل ، ویژگی های زیستی و ریخت شناسی ماهیان آکواریومی . مترجم : دامغان پور ، ۱۳۸۱ ، ۱

2- Gong , Z. and Korzh , V. 2004 . Fish Development and Genetics world scientific 688 P.

3 - Avies, J. C. and Hamric , J. L. 1996 . Conservation Genetics spring pub . 536 P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : زنیک و اصلاح نژاد ماهیان زینتی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته زنیک ، زنیک و اصلاح نژاد آبزیان ، شیلات (پایان نامه آنها در زمینه زنیک آبزیان می باشد.)

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (برآسas کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

درس بصورت تئوری ارایه می گردد.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و (...)

بخشی تئوری به صورت سخنرانی با کمک فیلم و اسلاید انجام می شود.

عملی	نظری	جمع
۱	۲	واحد
۳۲	۳۲	ساعت

نام درس : تکثیر و پرورش سایر آبزیان زینتی

پیش نیاز: بیولوژی آبزیان - رده بندی آبزیان

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	(ساعت)	زمان یادگیری	عملی	نظری
۱	تاریخچه تکثیر و پرورش آبزیان زینتی در جهان و ایران	۰/۵	-	-	
۲	- آکواریومها - اشناریوم ها و پارکهای حیات وحش و ...	۲/۵	-	-	
۳	معرفی خصوصیات و ساختار بزرگترین آکواریومها و اشناریوم های جهان	۱/۵	-	-	
۴	اهمیت و نگهداری گیاهان آبری در آکواریوم ها	۱/۵	-	-	
۵	- نحوه کاشت گیاهان آبری در آکواریوم - انتخاب گیاه - ضد عفونی و انتقال گیاه	۲	-	-	
۶	شرایط کاشت گیاه در آکواریوم - نوع خاک - مقدار نور - کود	۱/۵	-	-	
۷	روشهای تکثیر گیاهان آبری - قلمه زدن - کشت دانه - جدا کردن با جوانه زدن	۲/۵	-	-	
۸	روشهای پرورش گیاهان آکواریومی	۲	-	-	

-	۳	بیماری های ماهیان آکواریومی	۹
-	۲	تکثیر و پرورش سایر آبزیان زیستی	۱۰
-	۲	روشهای تکثیر و نگهداری شقایقها در آکواریوم	۱۱
-	۲	روشهای تکثیر و نگهداری مرجانها در آکواریوم	۱۳
-	۲	روشهای تکثیر و نگهداری نرمتنان در آکواریوم	۱۴
-	۳	روشهای تکثیر و نگهداری سخت پوستان در آکواریوم	۱۵
-	۲	روشهای تکثیر و نگهداری خارپوستان در آکواریوم	۱۶
-	۲	روشهای تکثیر و نگهداری دوزیستان در آکواریومها	۱۷
A	-	نمایش اسلاید و فیلم درخصوص آکواریوم های بزرگ جهان و پارکهای حیات وحش آبزیان	۱۸
A	-	سازگاری چند گونه از سایر آبزیان زیستی مثل شقایقها و مرجانها و خارپوستان و ... در یک آکواریوم آب شور	۱۹
۱۶	-	روشهای تکثیر سخت پوستان و نرمتنان در آکواریومها	۲۰

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

۱- طاهر گورابی، ر.، ۱۳۸۲. خرچنگ دراز آب شیرین. ناشر نسل نیکان. ۱۷۲ ص.

- 2- Thraves , S., 2004 , setting up a Tropical Aquarium
 3 - Amano , T. , 1999 . Aquarium plant paradise .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : تکثیر و پرورش سایر آبزیان زینتی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته شیلات ، تکثیر و پرورش آبزیان .

مساحت، تجهیزات و وسائل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

مساحت ۵۰ متر مربع برای فعالیت ۸ نفر همزمان مناسب است .

تجهیزات شامل :

آکواریوم در اندازه های مختلف ۴ عدد

پمپ هواده مینی ایربلوئر ۲ عدد

انواع آبزیان زینتی غیر از ماهی (سخت پستان و نرمستان، شفایق دریابی، مرجان، خارپستان) ۱۰ قطعه

انواع گیاهان زینتی آکواریومی ۳۰ نمونه

اسلاید و فیلم های آموزشی تکثیر و پرورش آبزیان زینتی ۱۰ نمونه

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثهای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و

(...) :

بعخشی تئوری به صورت سخنرانی با استفاده از فیلم و اسلاید می باشد.

بعخش عملی به صورت عملیات تکثیر سخت پستان و سازگاری گونه های سایر آبزیان در یک آکواریوم آب شور می باشد.

نام درس : شناخت اکوسیستم های آبزیان زینتی

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رفوس مطالب

عملی	نظری	جمع
	۲	واحد
	۳۲	ساعت

ردیف	سرفصل و دریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	تعاریف اکوسیستم		-	۰/۵
۲	معرفی اکوسیستم های آبی		-	۱/۵
۳	روشهای شناسایی و شناخت زیستگاههای آبزیان زینتی		-	۱/۵
۴	گسترش و توزیع جغرافیایی آبزیان زینتی		-	۱/۵
۵	طبقه بندی اکولوژیک و تنوع زیستگاهی زینتی		-	۱/۵
	شرایط زیست محیطی زیستگاههای آبزیان زینتی			
۶	- چشم و قنات - نهر و رودخانه - تالاب ، آبگیر و دریاچه	۲/۵	-	
	شرایط زیست محیطی زیستگاههای ساحلی - دریابی			
۷	- خور و مصب - حوضجه های جزر و مدی - سواحل سنگی و صخره ای - آبسنگهای مرجانی - بستر های پوشیده از علفهای دریابی	۲/۵		
۸	تنوع گونه ای و ویژگی های اکولوژیک آبزیان زینتی		-	۲
۹	گیاهان آبی و علفهای دریابی زینتی		-	۲
۱۰	نرمستان و سخت پوستان زینتی		-	۲
۱۱	دوزیستان و خزندگان زینتی		-	۲
۱۲	ماهیان زینتی		-	۴/۵
۱۳	شاخص های زینتی و گونه های شاخص آبزیان زینتی		-	۲
۱۴	آبزیان زینتی زیستگاه های آب شیرین		-	۲/۵
۱۵	آبزیان زینتی زیستگاه های ساحلی - دریابی		-	۲/۵

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- طاهر گورابی ، ر. ، ۱۳۸۲ . خرچنگ دراز آب شیرین . ناشر نسل نیکان . ۱۷۲ ص.

2- Terence , P. and Boyle , E. D. T. , 1987 . New Approaches to monitoring Aquatic Ecosystems. ASTM International .

3- National Research Council , 1992 . Restoration of Aquatic Ecosystems . National Academies press . 576P.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : شناخت اکوسیستم‌های آبزیان زینتی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) در رشته اکولوژی؛ بیولوژی و دریا، حفاظت از ذخایر منابع آبزیان و شیلات
(با سابقه کار مرتبط)

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه‌های آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :
واحد به صورت نظری ارائه می‌گردد.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و
...) :

مطلوب نظری به صورت سخنرانی با استفاده از فیلم و عکس انجام می‌شود.

نام درس : بازاریابی و تجارت آبزیان زینتی

پیش نیاز:-

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

عملی	نظری	جمع
		واحد
-	۲	
-	۳۲	ساعت

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	آشنایی با مفاهیم اقتصادی - محدودیت - انتخاب		-	۱
۲	آشنایی با اقتصاد - اقتصاد خرد - اقتصاد کلان - سیستم های اقتصادی و ...		-	۱
۳	آشنایی با اقتصاد بازار - فواید - مضرات و ...		-	۱
۴	کارکردهای یک سیستم اقتصادی	۰/۵		
۵	آشنایی با مفاهیم عرضه و تقاضا		-	۱
۶	عوامل تاثیر گذار در تقاضای آبزیان ، عوامل تاثیر گذار بر عرضه آبزیان		-	۱
۷	اهداف آبزی پروری بر عرضه آبزیان ، اهداف آبزی پروری با نگاه اقتصادی		-	۱
۸	تعريف آبزی پروری با نگاه اقتصادی ، عوامل اقتصادی موثر بر تولید آبزیان		-	۱
۹	آشنایی با تابع تولید آبزی پروری (با مثال کاربردی)	۰/۵		
۱۰	هزینه های پرورشی در کوتاه مدت - هزینه کل - هزینه های ثابت - هزینه های متغیر - هزینه متوسط - هزینه نهایی (با مثال کاربردی)		-	۲
۱۱	آشنایی با روش حداکثر سود با استفاده از منحنی های درآمد نهایی و هزینه نهایی		-	۱

-	۱	هزینه های تولید در درازمدت	۱۲
-	۱	هزینه متوسط	
-	۱	هزینه نهایی	
-	۱	فوائد و مضرات افزایش مساحت مزرعه از نظر اقتصادی - مقیاس مزرعه	۱۳
-	۱	اصول و کلیات بازاریابی ، تعریف بازار	۱۴
-	۱	فرق کالا با محصول ، نظام های بازاریابی	۱۵
-	۱	محیط بازاریابی	۱۶
-	۱	عوامل قابل کنترل و عوامل غیرقابل کنترل در بازاریابی	۱۷
-	۱	وظایف مدیر بازاریابی ، برنامه ریزی بازاریابی	۱۸
-	۱/۵	بررسی عملکرد بازاریابی ، اصول عمومی بازاریابی ، اهداف بازاریابی	۱۹
-	۱	شناخت بازار آبزیان زیستی	۲۰
-	۱	انتخاب بازار ، وظایف اصلی توزیع در بازاریابی	۲۱
-	۱	وظایف واسطه ها	۲۲
-	۱	طول کانالها و بازار عمده فروشی آبزیان زیستی تاریخچه بازاریابی آبزیان در ایران	۲۳
-	۱	عوامل موثر بر عرضه و تقاضای آبزیان	۲۴
-	۱	بازاریابی آبزیان زیستی	۲۵
-	۱/۵	ماهی و بازاریابی ، بازار و رفتار خریدار	۲۶
-	۱	تبیغ و فروش شخصی ، برنامه ریزی جهت فروش	۲۷
-	۱	روشهای صحیح و علمی تجارت آبزیان زیستی	۲۸
-	۱	وظایف سیستم های اطلاعات در بازاریابی آبزیان	۲۹
-	۱	اول مطالعه بازار ، بعد تجارت آبزیان	۳۰

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- بازاریابی آبزیان . ۱۳۷۵ . شرکت سهامی شیلات ایران . ۹۰ صفحه .

2- Lassanyi , M. E. and Olson , W. 1997 . Agriculture Marketing Directory for u.s and Africa Trade DIANE publishing .

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : بازاریابی و تجارت آبزیان

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) مدیریت شیلاتی ، مدیریت صید و بهره‌برداری ، مدیریت بازرگانی و اقتصاد (با سابقه کاری در زمینه مربوط)

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

درس به صورت واحد نظری ارائه می‌شود.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و : (...)

به صورت سخنرانی و مباحثه‌ای انجام می‌شود.

نام درس : زبان تخصصی

پیش نیاز: زبان خارجی

عملی	نظری	جمع
	۲	واحد
	۳۶	ساعت

الف : سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
۱	آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با ماهیان زینتی به زبان انگلیسی	-	۴
۲	آشنایی با واژگان و اصطلاحات تخصصی مربوط به ماهیان زینتی از جمله اسامی علمی خانواده های مختلف ماهیان زینتی آب شور و شیرین	-	۳
۳	بهبود و تقویت مهارت های خواندن متون تخصصی از لحاظ سرعت و کیفیت مطلوب خواندن	-	۶
۴	افزایش و تقویت قابلیت های خواندن با تاکید بر درک متون تخصصی	-	۶
۵	تقویت مهارت های درک شنیداری جهت استفاده از فیلم های آموزشی در زمینه های تخصصی	-	۵
۶	تقویت قابلیت ترجمه متون تخصصی در بعد خواندن و درک شنیداری جهت پاسخگویی مطلوب	-	۵
۷	آزمونهای تشخیص مربوطه	-	۳

ب: منابع درسی : (مؤلف / مترجم ، عنوان منبع ، ناشر ، سال انتشار)

۱- بهره مند ، م ، یاسمی ، م . ۱۳۸۱ . انگلیسی برای دانشجویان شیلات دانشگاه ها . انتشارات سمت .

2- Reebs , S . 2001 . Fish Behavior in the Aquarium and wild Cornell university press . 272 p.

ج : استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس : زبان تخصصی

ویژگیهای مدرس : (درجه علمی، سوابق تخصصی و تجربی) :

داشتن مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (PhD) آذربایجان و رشته های مرتبط شیلاتی که تحصیلات خود را (حداقل بخشی از آن را) در کشورهای انگلیسی زبان گذرانده باشد.

مساحت، تجهیزات و وسایل موردنیاز (برآساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

درس به صورت واحد نظری ارائه می گردد.

روش تدریس و ارایه درس : (سخنرانی، مباحثه‌ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و ...) :

مباحث به صورت سخنرانی به همراه فعالیت های کلاس با استفاده از نوار، فیلم و نرم افزارهای آموزشی می باشد.

نام درس: کارورزی

پیش نیاز:

الف: سرفصل آموزشی و رنوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی نظری
		عملی	نظری
۱	طراحی و ساخت و تزئین یک آکواریوم (در حد راه اندازی)	۳۵	-
۲	اجرای عملیات تکثیر یک ماهی زنده زا و یک ماهی تخمگذار	۳۵	-
۳	انجام عملیات کاری در یک کارگاه تکثیر و پرورش ماهیان زیستی	۴۵	-
۴	آشنایی با بیماریهای آبزیان زیستی در آزمایشگاه - شناسایی انگل ها - جداسازی انگل ها - کشت باکتریایی - نحوه تعجیز داروها و سموم	۴۰	-
۵	انجام آزمایشگاه سنجش شیمیایی آب (هیدروشیمی) - اندازه گیری سختی - اندازه گیری قلیانیت - PH - حرارت - اکسیژن محلول - DO, BOD - شوری - نیتریت - آمونیاک	۴۰	-
۶	فعالیت در یک آزمایشگاه تهیه و تولید غذای زنده و غذای کسانتره و پلت - دافنی - کرم سفید - فتوپلانکتون - آرتیما	۴۵	-

نام درس: زیست شناسی عمومی

عملی	نظری	جمع
-	۳	واحد
-	۳۲	ساعت

پیش نیاز:

الف: سرفصل آموزشی و رئوس مطالب

ردیف	سرفصل و ریز محتوی	زمان یادگیری (ساعت)	عملی	نظری
۱	علم زیست شناسی و شاخه های آن			- ۲
۲	انواع میکروسکوپ و لوازم آزمایشگاهی			- ۲
۳	ویژگی های موجودات زنده			- ۲
۴	سلول و ضمایم آن (تئوری یاخته ای - سلولهای گیاهی و جانوری - میتوکندری - پلاست - لیزوژوم - شبکه آندوپلاسمی دیبوژوم - دستگاه گلڑی - سانتریول - هیالوپلاست - هسته - کروموزوم - تقسیم سلولی - کاریو تایپ)	۸		-
۵	تولید مثل در گیاهان و جانوران (گامتوژن - ساختمان و عمل غدد جنسی در ماهی ها - لقاح - تخم و مراحل تمایز آن - تشکیل جنین و دانه - مقایسه تولید مثل)	۸		-
۶	رنیک	۴		-
۷	نظریات و شواهد تکاملی	۳		-
۸	میکروبها	۳		-

ب: منابع درسی: (مؤلف / مترجم، عنوان منبع، ناشر، سال انتشار)

۱- منبع فارسی: هیات مولفان. ۱۳۷۴. زیست شناسی عمومی. جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران.

۲- منبع خارجی: J. P. Armitage, J. M. Lackie. *Biology of the Chemotactic Response*. Cambridge University Press. 420p.

ج: استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس: زیست‌شناسی عمومی

ویژگیهای مدرس: (درجه علمی ، سوابق تخصصی و تجربی) : دکتری تخصصی یا کارشناس ارشد رشته های زیست‌شناسی یا جانور‌شناسی.

مساحت، تجهیزات و وسائل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروههای آزمایشگاهی و کارگاهی ۲ نفره) :

این درس به صورت واحد نظری ارائه می گردد.

روش تدریس و ارائه درس: (سخنرانی، مباحثه ای تمرین و تکرار، آزمایشگاهی، پژوهشی، گروهی، مطالعه انفرادی و .....) :

ارائه مطالب توسط مدرس با استفاده از ابزار کمک آموزشی و مولتی مدیا و ایجاد انگیزه پرسش و پاسخ در فراغیران.

بسمه تعالیٰ

موسسه آموزش عالی علمی - کاربردی جهاد کشاورزی
معاونت برنامه ریزی و تدوین منابع علمی

اطلاعات پایه درخصوص

ایجاد (طراحی و تصویب) برنامه درسی

« تکثیر و پرورش آبزیان زینتی »

گروه برنامه ریزی درسی

عنوان دوره پیشنهادی: تکثیر و پرورش آبزیان زیستی

۱- تعریف و هدف دوره:

دوره کاردارانی تکثیر و پرورش آبزیان زیستی از دوره‌های آموزش عالی در قالب نظام علمی - کاربردی است و هدف آن تربیت کاردان در زمینه فعالیت‌های تکثیر و پرورش مصنوعی آبزیان زیستی می‌باشد که فارغ‌التحصیلان با دستیابی به اطلاعات علمی و عملی لازم در این زمینه قادر به انجام فعالیت‌های مختلفی نظیر تکثیر انواع ماهیان زیستی و پرورش و نگهداری آنها، طرق صید، طراحی و ساخت آکواریوم‌ها، اصلاح نژاد آبزیان زیستی و بازاریابی آنها خواهد بود.

۲- ضرورت و اهمیت ایجاد دوره:

با توجه به اینکه در کشور ما هیچگونه فعالیت آکادمیک مقطع دار درخصوص آبزیان زیستی صورت نگرفته است و اینکه در آبهای شمال و جنوب گونه‌های بومی و مناسبی جهت وجود دارد ولیکن اغلب گونه‌های زیستی موجود در کشور وارداتی بوده که علاوه بر خروج ارز، در دراز مدت سبب وارد نمودن آسیب‌های جدی زیست محیطی خواهد شد. با توجه به علاقمندی و فعالیت بسیاری از مردم در این زمینه و اینکه با راهاندازی این دوره می‌توان علاوه بر ایجاد اشتغال، ارزآوری مناسبی را نصیب کشور نمود این دوره تدوین گردیده است تا بتوان با تربیت نیروی انسانی کارآمد به اهداف از پیش تعیین شده دست یافت.

۳- دانش آموختگان این رشته کجا جذب می‌شوند و چه نوع مشاغلی را احراز می‌کنند؟
ادارات کل شیلات استان‌ها؛ موسسات و مراکز تحقیقاتی شیلات؛ مزارع و کارگاه‌های تکثیر و پرورش آبزیان زیستی؛
شرکت‌های مشاوره پژوهه‌های تکثیر و پرورش آبزیان زیستی
مشاغل احراز شده: کارдан تکثیر آبزیان زیستی - کاردان پرورش آبزیان زیستی - کاردان تولید غذای زنده - کارдан تولید و نگهداری گیاهان آبزی زیستی

۴- ارتباط این رشته با رشته‌های موجود دانشگاهی چیست و تا چه اندازه با رشته‌های موجود مشابه است، هم پوشانی یا اشتراک محتوایی دارد؟

در حال حاضر دوره‌های شیلاتی کشور محدود به رشته‌های تکثیر و پرورش آبزیان، فرآوری محصولات شیلاتی، صید و بهره برداری و بوم شناسی آبزیان بوده که با توجه به افزایش دانش تکثیر و پرورش آبزیان در دنیا و به تبع آن در ایران و تخصصی تر شدن این مباحث و نیز تنوع آب و هوایی خاص کشور ما نیاز به طراحی و تدوین دوره‌های خاص نظیر تکثیر و پرورش آبزیان زیستی به خوبی احساس گردید. بیشترین همپوشانی یا اشتراک محتوایی بین این رشته و رشته تکثیر و پرورش آبزیان و تا حدود ۳۵ درصد می‌باشد.

۵- آیا چنین رشته ای در دانشگاه های خارج از کشور وجود دارد، کجا با چه عناوینی؟ (در صورت امکان اطلاعات، نمونه ها و اسناد آنها را ضمیمه کنید).

بله -

Australian Maritime College (MBA)

رشته های :

Ornamental fish culture

Seafood Management

Aquaculture Management

۶- استادانی که می توانند دروس تخصصی این رشته را تدریس کنند باید دارای چه تخصصی یا کدام درجه دانشگاهی باشند؟

ردیف	نوع تخصص و درجه دانشگاهی	درس یا دروس مورد تدریس
۱	تکثیر و پرورش آبزیان - مربي یا بالاتر	تکثیر آبزیان زیستی-پرورش آبزیان زیستی-صيد و نگهداری آبزیان زیستی- تجذیه آبزیان
۲	شیلات - مربي یا بالاتر	شناخت اکوسیستم های آبزیان زیستی - بازار یابی آبزیان زیستی-بیولوژی آبزیان
۳	بهداشت آبزیان-مربي یا بالاتر	بهداشت و بیماری های آبزیان زیستی

۷- زمینه اجرایی این رشته، امکانات، تجهیزات و فضای مورد نیاز آن کدامند؟
آزمایشگاه بیولوژی آبزیان - آزمایشگاه ماهی شناسی - آزمایشگاه بهداشت و بیماری های آبزیان - پایلوت تکثیر و پرورش آبزیان زیستی - سایت کامپیوتر - کتابخانه

۸- قابلیت ها، مهارت ها ، نقش و توانایی دانش آموختگان این رشته کدامند؟
فارغ التحصیلان این دوره ضمن کسب دانش تئوری مربوط به علوم شیلاتی نظری شناسایی انواع ماهیان استخوانی ، اصول تکثیر و پرورش ماهی، شناخت آبزیان زیستی مهم ایران و جهان، ابزار و آلات و تجهیزات فنی، روش های صید و حمل و نقل آبزیان زیستی، اصول تجذیه و سایر مباحث مربوط به علوم شیلاتی قادر خواهند بود که پس از طی دوره های کارورزی نسبت به ارتقای دانش عملی خود مبادرت ورزند، همچنین قادر خواهند بود که به عنوان نیروهای ماهر و کارآمد و بازوان اجرایی در مراکز و پژوهش آبزیان زیستی فعالیت نموده و یا رأساً با احداث و اداره واحدهای تکثیر و پرورش آبزیان زیستی نسبت به تولید و توسعه آنها در کشور همت گمارند.

- ۹- ضوابط ورود به رشته، نوع مدرک ورودی، مواد و ضرایب امتحانی و شرایط اختصاصی آن چیست؟
دارا بودن مدرک دیپلم معتبر و احراز شرایط مورد نظر سازمان سنجش آموزش کشور.
- ۱۰- مشخصات افراد پیشنهاد دهنده دوره:

سازمان شیلات ایران، موسسه تحقیقات و آموزش شیلات ایران، مدرسان و اعضای هیات علمی مراکز آموزش علمی کاربردی میرزا کوچک خان رشت و خلیج فارس بوشهر و جهاد کشاورزی اصفهان.

تبصره: در صورت تصویب درخواست مذکور در شورای برنامه ریزی درسی موسسه و شورای برنامه ریزی درسی علمی - کاربردی دانشگاه جامع، مصوبات به واحد پیشنهاد دهنده ابلاغ تا نسبت به طراحی و تدوین برنامه درسی دوره مذکور اقدام نمایند.

